DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 13. III. 1930
kraj, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 60 a
Ljubljana, četrtek 13. marca 1930
Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123. 3124. 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocenova ul 3 Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana. Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4 — Telefon št 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13 — Telefon št 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št 190
Računi pri pošt ček zavodih: Ljubljana št. 11.842: Praha číslo 78.180; Wien št 105.241

Akcija proti bolgarskim atentatorjem

Bolgarska vlada je odločena točno izvajati določbe sofijskega sporazuma in napoveduje stroge ukrepe zoper rušilce miru

Beograd, 12. marca. r. Z vso natančnostjo vodijo naše oblasti preiskavo o zadnjih atentatih, ki so bili tekom tega meseca izvršeni v Pirotu, Krivi Palanki in Strumici. Preiskava je dovedla do razkritij, ki nepobitno dokazujejo, da so vsi ti zločinski atentati delo bolgarskih komitov.

Dokazano je, da so te atentate pripravljali in izvršili člani VMRO-a, da so vsi atentatorji prišli iz Bolgarije in da so po izvršenih zločinih zopet pobegnili nazaj na Bolgarsko. Pregled drobcev bomb po strokovnjakih je dognal, da so bombe nemškega izvora in popolnoma enake onim, s kakršnimi so oboroženi bolgarski komiti. Sestavljene so tako, da eksplodirajo v petih sekundah. To je označeno tudi na bombah samih, na katerih je vrezano znamenje »5 S«. Nekatere izmed teh bomb so označene tudi s črkami »VMRO«. S tem žigom so označene vse bombe, ki so bile vržene v Krivi Palanki. Z zaslišavanjem očividcev so se ugotovile še nadaljne podrobnosti. Priče so videle, da so bili atentatorji oblečeni v bolgarsko seljaško nošo, kakršno nosijo bolgarski seljaki v obmejnih pokrajinah in kakršno nosijo navadno bolgarski komiti.

O vseh zločinih, ki so bili v zadnjem času izvršeni vzdolž bolgarske meje, so zbrale preiskovalne oblasti točne podatke. Podrobnosti čuvajo oblasti v interesu nadaljnje preiskave še v tajnosti. Znano je le toliko, da so *ugotovljena tudi že imena nekaterih atentatorjev in da so bili njihovi točni naslovi v Bolgariji dostavljeni bolgarskim oblastem. Ugotovljeno je nadalje, da je bil atentat v Pirotu pripravljen in dogovorjen v Custendilu. Tam so atentatorji dobili vsa potrebna navodila in orožje in od tam so preko Trna skrivaj prekoračili jugoslovensko mejo. Ko so se po isti poti po izvršenem atentatu vračali, jim je prišel 8. marca nasproti eden od vodilnih članov VMRO-a ter jim razdelil prej obljubljene nagrade.*

Preiskava pa je razkrila tudi važne podrobnosti o dveh drugih atentatih pri Caribrodu. Točno je ugotovljeno, kje so atentatorji prekoračil mejo, kdo jih je vodil in po kateri poti so se vrnili nazaj v Dragoman. Ves ta materijal je bil dostavljen bolgarski vladi v nadaljnje postopanje.

Beograd, 12. marca p. »Pravda« objavlja članek pod naslovom »Na pravem potu«, v katerem poudarja, da je Jugoslavija vedno kazala željo za dobre odnošaje z vsemi svojimi sosedi zlasti pa z Bolgarsko, in da se Bolgarija nahaja pred značilno misijo pokazati, da je zares pobornica miru. »Pravda« izraža upanje, da bo bolgarska inteligenca storila vse za zagotovitev miru na Balkanu in za okrepitev jugoslovensko-bolgarskih odnošajev.

Ljapčev napoveduje energične ukrepe

Sofija, 12. marca. r. Po včerajšnji konferenci zunanjega ministra Burova z bolgarskimi člani mešane komisije, ki je skupno z jugoslovensko delegacijo vršila preiskavo o zadnjih atentatih na jugoslovenskem ozemlju, se je včeraj opoldne vršila *izredna seja ministrskega sveta, na kateri je zunanji minister Burov obvestil vlado o ugotovitvah mešane komisije ter predložil tudi vse gradivo, ki ga je o teh atentatih zbrala jugoslovenska vlada* in ki dokazuje, da so vsi ti zločini delo bolgarskih komitov. Seja je bila precej dolgotrajna.

Po seji je ministrski predsednik Ljapčev izjavil novinarjem, da je trdno odločen najtočnejše izvajati sklepe mešane komisije v popolnem soglasju z določbami sofijskega sporazuma. Bolgarska vlada bo izvajala sporazum po duhu in besedi, ker želi mir v vsakem pogledu. »Storili bomo vse potrebno,« je izjavil g. Ljapčev, »in jaz sem že izdal potrebna stroga navodila v tem smislu vsem komandantom obmejnih edinic.«

Danes popoldne ob 18. se je vršila seja zunanje-političnega odbora Sobranja, na kateri je podal zunanji minister Burov ekspoze o sofijskem sporazumu in o položaju, ki je nastal po zadnjih atentatih.

Sodba inozemstva

Beograd, 12. marca M. »Giornale de Geneve« objavlja uvodnik, v katerem pravi, da se gotovi ljudje boje videti, kako se narodi sporazumevajo. Ko sta Jugoslavija in Bolgarija podpisali pogodbo, s katero so se odstranila mnogoštevilna nesoglasja, se je zdelo, da sta obe vladi naleteli na enodušno odobravanje svojih državljanov. Sporazum pa ne odgovarja interesom atentatorjev, ki delajo iz samoljubnih osebnih interesov. Zato so od tega časa dalje obupani ter begajo na desno in levo, da bi zainteresirali razne pisarne in trkajo tudi na vrata Društva narodov. Ker jim vse to ni uspelo, so se končno zatekli k zločinu. Atentatom pa ne bo uspelo uničiti jugoslovensko-bolgarske pogodbe, katere namen je pomiriti duhove ter utrditi mir na Balkanu z gospodarsko politiko in prijateljskim sodelovanjem.

„Žarišče, ki ga je treba pogasiti“

Pariz, 12. marca. AA. »Journal des Debats« razpravlja o zadnjih atentatih bolgarskih komitov in o položaju na Balkanu ter pravi med drugim:

»Zdi se, da je prišel trenutek, ko se bo moralo Društvo narodov, bodisi na predlog obeh prizadetih držav, bodisi na predlog ene same države-članice Društva narodov, baviti s to zadevo, ker bi sicer bila jugoslovenska vlada naravnost prisiljena, da ponovno zapre mejo. V nekem znanem kraju v Bolgariji je dokazano žarišče požara in to žarišče je treba pogasiti Če bolgarska vlada sama za to ni sposobna, tedaj je treba pomagati milo ali s silo, da se ohrani mir na Balkanu in v vsej Evropi.«

V Strumici ranjena Slovenca

Štip, 12. marca r. Med ranjenci, ki so bili ranjeni pri atentatu v Strumici in ki so jih prepeljali v štipsko bolnico, sta tudi dva Slovenca in sicer geometra Bogomir Brdnik, rodom iz Poljčan in Franjo Kovač, rodom iz Sodražice. Oba sta bila usodnega večera v kavarni »Ujedinjenje« ter sta bila težje ranjena. Brdnik je ranjen na petnajstih mestih, zlasti na nogah. Kovač pa v levo roko in levo nogo.

Borba za avstrijski zakon proti terorju

Nacijonalistične in krščansko-socialne organizacije odobravajo v načelu vladni načrt — Socialisti napovedujejo obstrukcijo

Dunaj, 12. marca. g. Danes so se sestali zastopniki svobodnih nacijonalističnih in krščansko - socijalnih strokovnih organizacij. Na sestanku se je razpravljalo o predlogu svobodnih strokovnih organizacij glede sprememb v zakonu proti terorju.

Socijalni demokrati so v zvezi s tem zahtevali daleko več sprememb od ostalih organizacij. Predlogi svobodnih organizacij so bili sprejeti s splošnim odobravanjem in so se jim priružile tudi nacijonalistične organizacije, dočim so si krščanski socijalci pridržali, da bodo glede socijalno - demokratskih predlogov stopili še v stike s strankinimi krogi ter bodo jutri odgovorili.

Po dogodkih koncem današnjega sestanka, ki so ga socijalni demokrati zapustili, se presojajo izgledi za ugodno rešitev precej skeptično. Tudi ni izključeno, da bo imelo postopanje krščansko - socijalne organizacije kvaren vpliv. Če ne bo prišlo med strokovnimi organizacijami do sporazuma glede protiterorskega zakona, ki povzroča sedaj težave celokupni vladi, nameravajo socijalni - demokrati obstruirati seje parlamenta.

Nove poplave v južni Franciji

Pariz, 12. marca s. Iz okolice Bayona poročajo, da je pričelo vodovje zopet naraščati. Skoro vse mesto Salies v pokrajini Bearn je pod vodo. Voda stoji po ulicah dva metra visoko. Zveza med gornjim in spodnjim delom mesta je prekinjena Stvarna škoda je znatna. Naliv traja brez presledka dalje.

Deset milijonov za poplavljence v Franciji

Pariz, 12. marca AA. Vpisovanje darov za ponesrečence v južni Franciji vrši francoska narodna banka. Dosedaj je bilo nabranih 9.780.246 frankov. Glavne zneske so prispevali predsednik republike g. Doumergue 20.000 frankov, ministrski svet 50.000 frankov, rumunska narodna banka 200.000 frankov Louis Dreyfus 100.000 frankov.

Večerja na čast dr. Schobru v našem poslaništvu

Dunaj, 12. marca. AA. Nocoj je jugoslovenski poslanik na Dunaju g. Milojević priredil večerjo na čast avstrijskemu zveznemu kancelarju dr. Schobru. Udeležili so se je razen dr. Schobra in njegove soproge, šef kabineta baron g. Löwenstein, generalni tajnik ministrstva zunanjih zadev g. Peter, šef protokola dr. Junkas, angleški poslanik na Dunaju Phillis, francoski poslanik dr. Clausel in turški poslanik, naš generalni konzul v Gradcu Hadži Djordjević in naš častni konzul na Dunaju g. Josimović.

Velik požar v Rumuniji

Bukarešta, 12. marca. V letni rezidenci bivšega princa-prestolonaslednika Karola v občini Monasteriu je izbruhnil ogromen požar, ki je popolnoma uničil 50 hiš. Gasilcem se je posrečilo obvarovati pred ognjem gospodarska poslopja in vilo princa Karola. Materijalna škoda je ogromna.

NEMČIJA RATIFICIRALA YOUNGOV NAČRT

Pri včerajšnjem odločilnem glasovanju je nemški državni zbor z malo večino odobril Youngov načrt in likvidacijsko pogodbo s Poljsko

Berlin, 12. marca, sd. Danes se je vršila odločilna seja nemškega državnega zbora, na kateri je bilo na dnevnem redu tretje čitanje Youngovega reparacijskega načrta in končno odločilno glasovanje o sprejemu tozadevnega za Nemčijo tako pomembnega zakona. Za sejo je vladalo veliko zanimanje. Zasedene so bile vse galerije, novinarske in diplomatske lože, v katerih so predstavniki tujih držav z veliko pozornostjo zasledovali potek debate.

Tudi poslanci so bili zbrani polnoštevilno. Dočim so bili poslanci vladne koalicije še dokaj mirno razpoloženi, je bilo opažati vidno razburjenje med desničarskimi strankami in komunisti, ki so ves čas podpirali medklice narodnih socialistov in Hugenbergovih nacionalcev. Po otvoritvi seje je stopil na govorniški oder državni kancelar doktor Müller, ki je podal

vladni ekspoze

o potrebi takojšnjega sprejema Youngovega reparacijskega načrta, haaških dogovorov in z njim zvezane poljsko-nemške pogodbe o likvidaciji medsebojnih sporov. Uvodoma je Müller očrtal vso borbo, ki jo je vodila Nemčija za olajšanje težkih posledic izgubljene vojne od versailleske pogodbe, preko prvih sestankov v Spaau, londonskih razprav strokovnjakov, sestave Dawesovega reparacijskega načrta do sestanka strokovnjakov v Parizu, na katerem je bil izdelan osnutek Youngove reparacijske pogodbe. Ob tej priliki se je spomnil nevenljivih zaslug pokojnega dr. Stresemanna za rešitev tega vprašanja v smislu depolitizacije reparacij, ki so dosegle svoj višek s sprejemom haaških dogovorov na drugi haaški konferenci, kjer je bil sklenjen sporazum, ki nalaga obveznosti tako državam upnicam, kakor Nemčiji. Nemčija je le

nerada prevzela težke obveznosti,

ki jih nalaga Youngov reparacijski načrt in se zaveda, da bo morala napeti vse sile, da bo izpolnila prevzete obveznosti. Na nemškem narodu pa je sedaj, da z dejanji dokaže, da je bil vreden zaupanja, ki so mu ga izkazale države upnice s pristankom na predčasno izpraznitev Porenja in ukinitev pravice do neposrednih sankcij, če bi Nemčija ustavila svoja reparacijska plačila. Vlada je pazno

proučila vse protiugovore

desničarjev, ki priporočajo, da bi se ratifikacija Youngovega načrta zavrnila ter je ugotovila, da bi pahnila s tem Nemčijo v gospodarsko krizo, ki bi omajala do temeljev nemško gospodarstvo, čim bi se zopet uveljavil Dawesov reparacijski načrt, ki predvideva za slučaj nadaljnjega obstoja tako velike letne anuitete, da bi jih nemško gospodarstvo pod nobenim pogojem ne moglo prenesti. V nadaljnjem govoru je pozdravil kancelar Müller

predčasno izpraznitev Porenja

in obširneje razvijal načrt vlade za izvedbo

finančne reforme

in omogočitve omiljenja krize nemškega poljedelstva. **Končno je prešel še na notranjepolitični položaj in naglasil, da se motijo oni, ki računajo s tem, da bo vlada zaradi težav, v katerih se nahaja, pokazala kako slabost v primeru poskusov državnih prevratov, pa naj bi bili potem že ti zasnovani od levice ali desnice. Vlada je dovolj močna, da bo očuvala red in mir proti vsakomur.**

Po kancelarjevem govoru, ki so ga poslanci desnice često prekinjali z burnimi medklici, je nastopil

nacijonalistični poslanec Walraff

čigar govor pa je bil v primeri z dosedanjimi ostrimi izvajanji glede Youngovega zakona, ki so prihajali iz Hugenbergoveta tabora, zelo zmeren. Za njim je

poslanec centruma Grüning

v velikopoteznem državniškem govoru brezobzirno obrazložil slabosti Youngovega zakona in haaški dogovor, ob enem pa utemeljil, zakaj jih **mora Nemčija z državno-političnih vzrokov vendarle sprejeti** in predložil sklep vladnih strank, v katerem same tolmačijo posebno osporjene določbe Youngovega zakona. Tekom nadaljne debate je bilo čutiti

strastne izbruhe komunistov

kakor tudi narodnih socijalistov. Govorili so še narodno socialistični turinški minister **dr. Frick** in znani narodni socijalist **Strasser**, ki sta opetovano prisilila predsedstvo k posredovanju.

Med tem je stalno rastla napetost ali bo Youngov načrt dobil pri končnem glasovanju večino. Izvedelo se je, da je **bavarska ljudska stranka, ki šteje 17 poslancev, sklenila, da bo glasovala proti zakonu,** dočim se je v resnici glasovanja vzdržala. Vzrok leži v tem, ker med Bavarsko ljudsko stranko in frakcijami weimarske koalicije ni prišlo do sporazuma glede davčnih vprašanj. **Posebno so bili v vladnem taboru v skrbeh zaradi sprejema likvidacijske pogodbe s Poljsko, ki je zadela pri frakcijah na najhujši odpor. V tem primeru bi bil državni predsednik Hindenburg odrekel podpis Youngovega načrta.**

Glasovanje

Pri prvem poimenskem glasovanju o zakonskem osnutku glede haaških sporazumov se je število protiglasov povečalo in je bil

prvi člen sprejet z 266 proti 193 glasovom.

3 poslanci so se vzdržali — kar pomeni 73 glasov večine napram 91 glasovom večine pri včerajšnjem drugem čitanju. Tudi pri glasovanju o drugem členu pogodbe se je večina napram včerajšnji zmanjšala in je znašala le 78 glasov. Sedaj je nastala največja napetost, ko se je pričelo glasovanje o likvidacijski pogodbi s Poljsko. Oddanih je bilo vsega 462 glasov, in sicer 270 glasov za in 192 proti, dočim so se trije poslanci vzdržali glasovanja.

Po glasovanju

Komunisti so vložili državnemu zboru predlog za nezaupnico državnemu kancelarju. Vladne stranke so vložile predlog, ki odobrava izjave državnega kancelarja ter prehaja preko ostalih predlogov na dnevni red. Nemški nacijonalci so predlagali, naj se objava Youngovega zakona odgodi.

Proračunska debata

Po sprejemu Youngovih zakonov se bo pričel boj za kritje proračuna 1930. Sklep weimarske koalicije je smatrati za brezpredmeten, ker bavarska ljudska stranka ni izpolnila pogoja za sporazum med frakcijami, to je da bo sama glasovala za zakone. O finančnem zakonu se bo sedaj v državnem zboru razpravljalo do konca in bo najbrže že v torek prihodnjega tedna predložen plenumu, kjer se bodo nasprotniki zopet udarili. Nemška ljudska stranka se sedaj nagiba k sporazumu z ostalimi koalicijskimi strankami. Vsekakor vztraja za enkrat z vso odločnostjo na znižanju davkov, ki naj se v izdatni meri izvede za leto 1931. Če bi v tej točki nastopile vladne stranke ali sam finančni minister dr. Moldenhauer z nasprotnimi predlogi bo stranka izstopila iz koalicije ter tudi finančnega in zunanjega ministra prisilila k odstopu. Kljub temu pa ni verjetno, da bo padla taka odločitev.

Zaupnica vladi

Berlin, 12. marca g. Državni zbor je končno odklonil predlog komunistov za nezaupnico vladi ter je sprejel predlog socialnih demokratov, centruma, nemške ljudske stranke ter demokratov, ki odobrava vladno politiko, pri čemur so se člani bavarske ljudske stranke vzdržali glasovanja. Državni zbor je bil nato odgoden do četrtka

Pred razpustom angleške zbornice?

Nepričakovan poraz delavske vlade v angleški zbornici — V četrtek odločilno glasovanje

London, 12. marca. AA. s. Na snočni seji spodnje zbornice je doživela vlada pri razpravi o premogovnem zakonskem načrtu poraz, ko je ostala pri glasovanju o nekem izpreminjevalnem predlogu za 8 glasov v manjšini.

Macdonaldov poraz v spodnji zbornici je povzročila okolnost, da je bilo pri prvem glasovanju več konservativnih poslancev odsotnih, tako da je imela vlada najprej majhno večino glasov. Ko naj bi se bilo razpravljalo o drugem spreminjevalnem predlogu, ki ga je stavila konservativna stranka, je bilo v vladnih in v klopeh opozicije le malo poslancev.

Med govorom trgovinskega ministra Grahama, ki je zagovarjal vladni načrt in izjavil, da bo davek na promet s premogom nudil sredstva za pomoč ogroženi domači industriji, so jeli prihajati v zborovalnico liberalni in konservativni poslanci, ki so jih sklicali iz raznih klubov, tako da je bila večina med njimi v frakih. Pri meščanskih strankah je zavladalo veselo razpoloženje, ker so bile prepričane, da bodo zmagale. Ko je bila proglašena večina osmih glasov proti vladi, je opozicija izbruhnila v zasmehovanje in burne proteste.

Baldwin je vprašal ministrskega predsednika, ali še nadalje vztraja pri premogovnem zakonskem načrtu. Macdonald je odgovoril, da ga to vprašanje preseneča. Prihodnji četrtek bo stavila vlada vprašanje zaupnice in če bo rezultat isti, je dostavil Macdonald, bo to »druga zadeva«. Sedanji poraz vlade je nebistven, ker pušča določbo v glavnem nespremenjeno. Macdonald je zaključil, da bo pozval zbornico, naj nadaljuje s svojim delom.

Danes se je sestala vlada, da bi razpravljala o posledicah včerajšnjega poraza. **Ministri so bili mnenja, da je treba večinsko razmerje čimprej razčistiti z novim volilnim zakonom. Če bo ostala vlada v četrtek pri glasovanju o nezaupnici proti Snowdenu v manjšini, bo parlament razpuščen.**

London, 12. marca. g. Macdonaldova vlada je po seji, na kateri je obravnavala nastali položaj po včerajšnjem glasovanju, naprosila voditelje opozicije, naj predlog za nezaupnico proti zakladnemu kancelarju Snowdenu spremenijo v predlog za splošno nezaupnico vladi. Macdonald hoče s tem manevrom prisiliti one konservativne kroge, ki prikrito napadajo pod Churchillovim vodstvom politiko delavske vlade na razorožitvenih pogajanjih in ki zatrjujejo, da Macdonald slabo zastopa angleške narodne interese, da bi nastopili javno in poskusili vreči vlado.

Sklepa se, da bo Macdonald prejel v četrtek s pičlo večino kratkoročno pooblastilo, s katerim bo lahko do predložitve proračuna za Veliko noč še nadalje vodil vladne posle. Po velikonočnem odmoru bo skušal Macdonald za dalj časa razčistiti parlamentarni položaj. Med drugim bo stavil na glasovanje važna gospodarsko-politična vprašanja. Ako pa bo pri tem glasovanju dobil le pičlo večino ali podlegel bo izvajal posledice in razpustil parlament, tako da bi bilo računati že z novimi volitvami v mesecu maju ali juniju.

Nesiguren položaj Tardieujeve vlade

Nezadovoljstvo vladne večine s prosvetno politiko vlade Tardieu zahteva zaupnico

Pariz, 12. marca, s. Zbornica je danes pričela z veliko napetostjo pričakovano posvetovanje onega člena finančnega zakona, ki določa brezplačen ljudskošolski pouk v šestem razredu. Kot prvi govornik je poslanec **Louis Marin** kot pristaš vladne večine **z vso ostrostjo pobijal ta vladni projekt, ker vidi v njem nevarnost za celokupno šolstvo. Njegov govor so sprejeli na številnih klopeh vladne večine z velikim ploskanjem.** Socialistični poslanec Bracke je toplo zagovarjal ta osnutek desničarske Tardieuove vlade, češ. da mora biti narod gospodar nad vsemi sredstvi za izobraževanje svojih državljanov.

Notranje politična napetost se je tekom današnjega dneva tako povečala. **da krožijo po kuloarjih zbornice govorice o demisiji Tardieuja, čim bo sprejet proračun.** Odklonitev finančne komisije, da bi dovolila vladi zahtevane kredite za novo ustvarjena ministrstva in državna podtajništva, se je pojačala z drugim s 15 proti 7 glasovom sprejetim glasovanjem, da v bodoče število ministrstev ne sme presegati 25. **Vlada je odločena, da bo zahtevala od zbornice še danes zvečer po potrebi tudi v nočni seji, naj sprejme proračun.**

Pariz, 12. marca. Zbornica bo zborovala vso noč, ker bo proračunska seja najbrž trajala do zjutraj. V parlamentarnih krogih pričakujejo z veliko napetostjo izid budžetne debate... Ni izključeno, da ostane vlada pri glasovanju enega ali drugega člena finančnega zakona v manjšini, v tem primeru bo morda vlada podala ostavko. Zbornica je v zadnjih dneh dovolila toliko naknadnih kreditov, da je ravnotežje proračuna v nevarnosti.

Alois Jirásek

Praga, 12. marca, i. Davi ob 6.45 je preminul starosta čeških književnikov in pisateljev, znani narodni buditelj Alois Jirasek. Bolehal je že delj časa. Vse do snoči je bil pri polni zavesti. Šele proti polnoči je padel v agonijo, iz katere se ni več prebudil.

Alois Jirásek, ki so ga Čehi s ponosom imenovali Mojster, se je rodil 23. avgusta 1851 v Hronovu pod Orliškimi gorami. Potekel je iz kmečke rodbine. Po tedanji navadi so ga starši zgodaj poslali med Nemce, da bi se naučil nemškega jezika. V Broumovu je začel obiskovati gimnazijo, v Hradcu Kralovem jo je l. 1871. dovršil. Tu se je navzel narodnega duha. Potem je studiral na praški univerzi zgodovino. Vzdrževal se je z instrukcijami. L. 1871. je izšel v »Světozoru« Jiráskov prvenec. Posihmal se Jiráskovo ime pojavlja skoraj šestdeset let v čeških revijah in listih. Ko je končal vseučiliške studije, je dobil službo na starodavni piaristični gimnaziji o Lytomišlu. V počitnicah je mnogo potoval po čeških zgodovinskih krajih in zbiral gradivo za svoje povesti in romane. L. 1888. se je že kot znan in priznan pisatelj preselil v Prago in poučeval na gimnaziji v Žitni ulici. L. 1890. je postal redni član IV. razreda češke Akademije znanosti in umetnosti. L. 1901. je stopil v pokoj. Tudi zdaj je neumorno pisal in potoval po čeških in slovaških krajih. Med svetovno vojno je kot predstavitelj češke književnosti stopil na vodilno mesto osvobodilnega gibanja (glej spod. članek). Veliko zadoščenje zanj je bilo, ko je 21. decembra 1918 pozdravil v imenu češkega naroda prvega prezidenta češkoslovaške republike, T. G. Masaryka, ko je le-ta izstopil na Wilsonovem kolodvoru v Pragi.

Jiráskovo književno delo je ogromno. Njegove povesti imajo pretežno zgodovinski značaj. Z intuicijo nadarjenega umetnika je čudovito oživljal zgodovinsko snov, ki mu je bila tembolj dostopna, ker je bil strokovnjak v zgodovinski vedi. Po Jiráskovih romanih so najširše plasti češkega naroda spoznale, kaj so bili Čehi pred Belo goro in kaj so iz njih naredili Habsburžani. Zato je imelo Jiráskovo delo ogromen vpliv na nacionalno usmeritev češke množice. Njegovi monumentalno zasnovani in vešče spisani romani so se čitali kot razodetje. Sem se štejejo predvsem »Pasjeglavci«, »V tujih službah«, »Med strujami«, »Proti vsem«, »Bratstvo«, »Temno«, »F. L. Vek« in »Pri nas«. Po mogočnosti svojih romanopisnih zasnov lahko Jiráska mirno uvrstimo ob bok Sienkiewiczu. Toda Jirásek je za razliko od poljskega romanopisca manj romantik, bolj nacionalen in specifično češki, zato prevodi Jiráskovih del v tuje jezike niso imeli uspeha. Zaman so si Čehi prizadevali, da bi bilo delo tega njihovega Mojstra kronano z Noblovo nagrado.

Poleg velikih romanov, ki smo jih našteli zgoraj, je Jirásek zapustil mnogo novel in dramatskih del. Tudi ta so po večini zgodovinska. Nekateri njegovi liki ostanejo nepozabni vsakomur, kdor je prečital Jiráskove romane, — tako n. pr. njegov Kozina. V opisovanju češke preteklosti bo težko kdo prekosil Jiráskovo pero. Zato bo njegovo ime in delo večno ohranjeno med največjimi in najlepšimi dokumenti češtva v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja.

Dolga desetletja pred vojno, med vojno in v nezmanjšani meri po vojni so šteli Jiráska med najbolj čitane češke pisatelje. Njegove popularnosti ni ustvarila nikaka reklama: Jiráskovi spisi so si sami prebili pot k češkim srcem in prijeli zdaj tega, zdaj onega. Naj je pripovedoval o slavnih husitskih dobah, ali o žalostnih časih »Teme po Beli gori«, ali pa o tem, kako je ob koncu 18. in na začetku 19. stoletja vzhajala nad češkimi deželami zora preporoda — vedno je Jirásek užgal. S preprostimi sredstvi je umel razvneti dušo češkega človeka in vzbuditi v nji najsilnejše odmeve. Po svojem specifičnem češtvu je Jirásek prav za prav poslednji izmed čeških buditeljev, buditelj — književnik, zato ga izven kroga češkega naroda le s težavo razumejo.

*

Alois Jirásek ni spadal samo v literaturo, marveč morda še bolj v zgodovino, zlasti v zgodovino našega odpora v vojnem času. Predvsem so bili Jiráskovi spisi tisti, ki so s svojim miselnim in čuvstvenim vplivom vnemali, tolažili in bodrili tisoče čeških duš — bodisi na bojiščih, bodisi v tujini pri delu za svobodo, ali pa doma v vztrajnem odporu in pričakovanju zmage. Jiráskove spise so ljudje čitali kot evangelij: mlačne duše so napajali z novo vero, pešajoče so ojačevali, skratka: bili so najmogočnejši činitelj češkega življenja, revolucijski faktor v letih svetovne vojne.

L. 1917. je stopil Jirásek tudi na torišče javnega življenja. Jaroslav Kvapil, eden izmed voditeljev narodnega odpora, je zvabil Jiráska iz njegove delavnice, od knjig, naravnost v sredo našega osvobojevalnega gibanja. Jirásek je podpisal z drugimi pisatelji vred zgodovinski manifest, postal je član pisateljskega sveta, ki se je postavil v grozečo pozo neusmiljenega stražnika proti avstrijskim nasiljem. Vse leto 1918. se je Jirásek aktivno udeleževal vseh pokretov, vsega dela za naše osvobojenje. Radi njegovega imena in sodelovanja je to delo dobilo doma ogromno popularnost, češkim ljudem v tujini pa so zažarela lica, ko so izvedeli, da se je tudi Jirásek postavil med bojevnike za dokončno narodno osvobojenje. To, da je Jirásek segel v osvobodilno akcijo, je že samo ob sebi vžgalo in vzpodbudilo mnoge druge in je silno ojačilo protihabsburško gibanje. Saj je bil Jirásek pred vojno ljubljenec češkega občinstva, saj je iz njegovih spisov narod črpal silo odpora in poguma, ki mu je lajšala pritisk z Dunaja! Ko je torej ta mož stopil v maffijo, je lahko le malokdo gledal ob strani; množice so bile na mah pridobljene za idejo narodne revolucije.

Alois Jirásek ni bil politik. Po vojni je postal član revolucijskega Narodnega predstavništva, vendar je bilo takoj jasno, da mu tam ni mesta. Ni bil niti natančno opredeljen strankar; politična mašinerija, akcija in mrzlična delavnost so bile starini Jirásku tuje reči. Često je sam samcat, ta malce zgubani starček, posedal na poslanski klopi in pozorno poslušal vsakega poslanca, naj je govoril že kdorkoli ali o čemerkoli. Držal je dlan ob ušesa, ker je slabo slišal. Ni razumel demagogije in politično taktičnih potez; docela osamljen je stal sredi vrtinca političnega življenja. Kaj čuda, da se je rad vrnil s parlamentarnih klopi k svojim knjigam in potem posvetil ves čas in vse sile dokončni redakciji svojih spisov za novo izdajo. Poleti je živel v rojstnem kraju Hronovu, pozimi pa v Pragi. Vsak večer vse do zadnjih dni so srečavali mimogredoči na obrežju od Myslikove ulice do Narodnega divadla starčka, ki se je ondi v spremstvu hčere in zeta izprehajal in je komaj utegnil odzdravljati na tolike spoštljive pozdrave. Poznala ga je vsa Praga in čislala kakor le redko koga. Zelo so ga utrujali obiski tisočev ljudi, ki so prihajali beračit za podpis na knjigi ali sliki, vendar je le redko komu odrekel.

Malo pisateljev, zlasti čeških, je doživelo tako popularnost, toliko časti in spoštovanja, kakor Alois Jirásek. Še manj umetnikom pa je usoda naklonila, da bi s svojimi deli tako uspešno segli v usodo in zgodovino svojega naroda, kakor je segel pokojni Alois Jirásek.

Pokojni Alois Jirásek zapušča sina dr Jaromira, ki je uradnik živnostenske banke, in pet hčerk. Štiri so poročene. Najstarejša Božena je poročena z znanim pisateljem in publicistom dr. Hanušem Jelinekom.

*

Žalovanje na Češkem

Praga,, 12. marca i. Vest o smrti najpopularnejšega češkega književnika in narodnega preroka se je razvedela po Pragi z bliskovito naglico že v prvih dopoldanskih urah. Nekateri dnevniki so izdali posebne izdaje, ki so bile takoj razgrabljene. Čeprav je bilo po zadnjih vesteh katastrofo že pričakovati, je vendar žalostna vest napravila pri vseh najglobljí vtis Po ulicah so ljudje snemali klobuke v počastitev spomina velikega pokojnika. Na vseh hišah so razobešene črne zastave. Na Palackega nabrežju so so ves dan zbirale pred stanovanjem pokojnega Jiraska velike skupine ljudi. Nasproti hiše,, v kateri je stanoval Jirasek že dolga leta, stoji cerkev češkoslovaške verske zajednice. S stolpa te cerkve je zazvonil pokojniku prvi mrtvaški zvon.

O poteku bolezni priobčujejo listi avtentična poročila profesorja Syllabe, ki je bil že dolga leta vse do zadnjega osebni zdravnik Jiraskov. Profesor Syllaba pravi med drugim:

Razvoj bolezni

Mojster Jirasek je začel bolehati že pred približno desetimi leti. Njegova bolezen se je vedno slabšala in potrebna bi bila operacija. Bolnik je sicer o tem govoril, vendar pa je operacijo odklanjal. Glede na njegovo visoko starost zdravniki tudi niso vztrajali na izvedbi operacije. Jirasek je prenašal bolezen z občudovanja vrednim heroizmom. Velik udarec za njega je bila smrt njegove pred tremi leti umrle soproge. Tudi ta udarec je Jirasek prenesel z junaško resignacijo. V zadnjih letih se je pesnik navadno tekom poletja okrepil na svojem posestvu v Hronovu. Letos pa se je vrnil s počitnic manj okreplien kakor drugače. Vidno je opešal in oslabelost je tekom zime še napredovala. Že pred tedni je moral opustiti svoje običajne sprehode po nabrežju. Izgubil je tudi veselje do kajenja in do jedi. Naposled je obležal in v zadnjih dneh sploh ni več zapustil postelje. Kljub temu je bil še čudovito svež. Še na dan prezidentove proslave se je zanimal za vse njene podrobnosti. Njegova smrt je bila popolnoma mirna in blaga. Zaspal je.

Pogreb

Pogreb se bo vršil v petek in sicer najbrže iz Panteona Narodnega muzeja. Stroške za pogreb je prevzela vlada. Pogreba se bo udeležil tudi prezident Masaryk.

Vsi današnji listi, tudi nemški, posvečajo dolge pietetne članke smrti velikega češkega mojstra. V člankih poudarjajo, da Jirasek ni bil samo velik pisatelj, marveč tudi izredno vpliven narodni buditelj.

Sožalje rodbini

Že danes je sprejela pokojnikova rodbina celo vrsto sožalnih izrazov. Med prvimi so bili profesorji z gimnazije, na kateri je svoječasno poučeval Jirasek in ki se sedaj imenuje po njem. Opoldne je kondoliral tudi predsednik poslanske zbornice Malypeter v svojem in v imenu zbornice.

*

Povodom smrti Aloisa Jiráska, ki ga je smelo »Jutro« prištevati med svoje prijatelje, je poslala naša redakcija njegovi rodbini brzojavko, v kateri tolmači sožalje naše javnosti ob smrti genijalnega pisatelja in velikega glasnika češkega in jugoslovenskega osvobojenja.

Amerika odklanja sredozemski Locarno

Razgovori med Grandijem in Briandom – Zahteve italijanske delegacije

London, 12. marca, AA. Ko so prejeli od prvega lorda admiralitete Alexandra zadovoljivo poročilo o poteku konference, so se sestali snoči vodje delegacij na daljše posvetovanje in jutri se bodo vodje delegacij ponovno sestali. Med tem časom se bodo posvetovali delegati o raznih vprašanjih, ki ovirajo nadaljnji napredek konference.

Stališče ameriške delegacije do francoske zahteve po političnih garancijah je sedaj znano, ker je ta izjavila, da ne more pristati na nobene politične pakte in je o svojem sklepu obvestila zunanjega ministra Brianda. Na ta način je odločena usoda tako zvanega posvetovalnega pakta, kakor tudi sredozemskega Locarna. Idejo posvetovalnega pakta je sprožila Amerika. Zedinjene države so pa takoj v začetku izjavile, da smatrajo ta predlog za temelj razprav brez jamstva, da bi ta pakt kdaj odobrile. Konferenčni krogi upajo, da bodo razgovori med Briandom in Grandijem razčistili v tem vprašanju položaj. Italija se je postavila na stališče, da morajo biti pomorske sile relativne in je pripravljena fiksirati svoje tonažne številke v razmerju z drugimi kontinentalnimi državami.

Konferenčni krogi so nadalje mnenja, da bi zadovoljiv sporazum med Italijo in Francijo omogočil slednji znatno redukcijo najavljenega gradbenega programa in v veliki meri olajšal položaj konference. V tem primeru bi prišlo v vprašanju angleških, japonskih in ameriških tonažnih številk avtomatično do sporazuma. Med tem časom proučuje odbor, v katerem so prvi lord admiralitete Alexander, francoski mornariški minister Dumesnil, načelniki francoske in angleške admiralitete in ameriški opazovalec Dwight Morrow, vprašanje revidiranih francoskih tonažnih številk. Z izključitvijo tako zvanih posebnih ladij so se zahteve Francije zmanjšale, kar je v veliki meri olajšalo nadaljnjo razpravo o tem vprašanju.

London, 12 marca. V nasprotju s pisanjem konservativnega in liberalnega časopisja, ki ugotavlja, da je angleška vlada odklonila vsako sodelovanje pri pogajanjih za sklenitev Sredozemskega Locarna, ki bi osigural varnost francoske obale in francoskih kolonij pa objavlja »Daily Herald«, ki je zelo dobro informiran, poročilo, da je angleška vlada zvesta svojemu pacifističnemu programu pripravljena zaključiti politično pogodbo, ki bi ojačila sigurnost v svetu in ustvarila potrebno situacijo za rešitev vrpašanja pomorske razorožitve.

Velik požar

Beograd, 12. marca. p. Iz Novega Sada poročajo, da je v Irigu pogorel velik parni mlin. Požar je bil tako velik, da kljub naporom vojaštva in ognjegascev niso mogli ničesar rešiti. Razen poslopja je požar uničil tudi velike količine žita. Povzročena škoda je ogromna. Oblasti so uvedle preiskavo, da ugotove vzroke požara.

Rodbinska drama v Sisku

Sisak, 12. marca. n. Ogromno senzacijo je vzbudila danes v Sisku in okolici vest, da je žena mestnega zastopnika v Sisku Ivana Pavičićeva s sekiro umorila svojega spečega moža Med zakoncema je prihajalo pogosto do prepirov, ker je bil Pavičić drugič poročen in je imel petero dece iz prvega zakona. Soproga je bila baje tudi zaradi tega silno ogorčena na svojega moža, ker se je poslednji čas vdajal pijači.

Ženska odvetnica

Subotica, 12. marca. č. Danes se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem razprava, pri kateri je prvič nastopila kot braniteljica ženska, in sicer gdč. Julka Delmić, advokatska pripravnica v Subotici. Po posvetovanju je sklenil senat, da ne pripusti Delmićeve kot braniteljice pred okrožnim sodiščem, zaradi česar je bila razprava preložena.

Razpečavanje ponarejenih slik

Subotica, 12. marca. č. Policijska oblastva v Vojvodini so ugotovila, da razpečavajo v poslednjem času razni agentje v velikih množinah falzificirane slike odličnih inozemskih slikarjev. Ponarejene umetnine utihotapljajo iz Madžarske in Nemčije. Policija je uvedla intenzivno preiskavo, kdo vse se peča s tem nepoštenim poslom in kako dobivajo preko meje ponarejene slike.

Samomor zaradi zobobola

Dubrovnik, 12. marca. n. Policija in luška pristaniška kapetanija sta bili obveščeni, da je izvršil samomor neki mladenič, ki je skočil v znani prepad na potu med Gružem in Dubrovnikom, ki ga zovejo Provalija smrti. Dopoldne je divjala tako silna burja, da policija ni mogla na kraj samomora in so šele tekom popoldneva dvignili truplo iz prepada. Ugotovili so, da si je vzel življenje 16-letni trgovski vajenec manufakturne trgovine Slavko Miletić. Pred odhodom iz trgovine je dejal Miletić, da ga silno boli zob in da odhaja domov, v resnici pa je šel v smrt. V pismu se Miletić poslavlja od svojih roditeljev in bratov ter sester, ne navaja pa nikakega razloga za svoje obupno stanje.

Nove palače Hipotekarne banke

Beograd, 12. marca. p. Minister trgovine in industrije Juraj Demetrović je imel z upravnikom državne Hipotekarne banke Vojo Gjuričićem konferenco o razširjenju bančnega poslopja v Beogradu in zgraditvi novega poslopja za podružnico v Nišu. Zgradili bodo dve novi veliki palači ter je minister pregledal načrte. Vlada je že odobrila zgraditev teh palač.

Slovenci v Zagrebu

V včerajšnji številki »Jutra« je izšel pod naslovom »Slovenci v Zagrebu« članek, ki popolnoma pristransko slika življenje Slovencev v Zagrebu in dela tendencijozno propagando za tamošnjo »Narodno čitalnico«, kakor bi bila »N. Č.« nekaka plemenska organizacija. Članek je izšel v listu zaradi premale pozornosti v naglici redakcijskih poslov. Ugotovili smo, da je bila redakcija mistificirana ter se je nekdo na goljufiv način poslužil vizitke funkcijonarja »N. Č.« v očividni nameri, da bi z dopisom škodoval razvoju »Narodne čitalnice« v Zagrebu, hoteč jo naslikati kot separatistično plemensko društvo, ki naj bi ga oblasti razpustile. Redakcija je uvedla zoper mistifikatorja kazensko zasledovanje. Kar pa se tiče »Narodne čitalnice« v Zagrebu, moramo ugotoviti, da je to izključno kulturna nepolitična in v čistem jugoslovenskem duhu vodena ustanova, ki hoče skrbeti za kulturno vzgojo družbe in pošteno družabno zabavo v Zagrebu živečih Slovencev ter jih pritegniti občemu nacijonalnemu jugoslovenskemu pokretu.

Redakcija »Jutra«.

*

Glede na članek »Slovenci v Zagrebu« vas prosim, da objavite, da članek ni izšel iz kroga »Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu«, kakor lahko vidi že po njegovi sestavi vsakdo, kdor pozna količkaj razmere v našem društvu. Izjavljam v imenu društva, da se z vsebino tega članka absolutno ne strinjamo. — Dr. Fran I. Zavrnik, tč. predsednik.

Bes madžarskih šovinistov

Praga, 12. marca d. Soc. dem. »Nova Svoboda« se je obrnila na odlične socialistične voditelje v posameznih evropskih državah da ji napišejo izjavo o Masarykovi 80-letnici. Povabilu se je odzval tudi vodja madžarskih soc. demokratov Garami, ki je ocenil Masarykov pomen v humanitetnem in socialnem pokretu zadnjih desetletij. Madžarski listi so radi tega članka pričeli besno kampanjo proti Garamiju in vsej soc. dem. stranki, češ, proslavo Horthyjeve desetletnice so bojkotirali, prezidenta neprijateljske države pa vzdigujejo v nebesa. Nacijonalistični tisk obtožuje soc. dem. stranko veleizdaje ter napoveduje proti njej najstrožje ukrepe vlade. Oblasti so res znova pričele preganjati glavno soc. dem. glasilo »Nepszavo«, proti kateri je drž. pravdnik iz raznih razlogov vložil zadnje dni nič manj nego 14 obtožb.

Avtomobilska cesta na Veliki Klek (Grossglockner)

Dunaj, 12. marca. s. Solnograški deželni zbor je sklenil izvedbo velike avtomobilske ceste, ki bo pričela v Fuschu v Pinzgauu ter bo speljana v višini 2500 m čez tkzv. Pfandlscharte v Visokih Turah, kjer bo skozi 250 m dolg tunel prešla na južno pobočje. Od tam bo peljala cesta na tkzv. Franz Josefs Höhe in k Glocknerhausu, odkoder vodi že sedaj ozka alpska cesta v Heiligenblut in od tam čez Iselsberg v Döllach na Koroško. Nova cesta bo 5 m široka in najmodernejše zgrajena. Dolžina bo znašala 43 km, stroški so proračunjeni na okroglo 12 milijonov šilingov. Izvršitev bo prevzela posebna delniška družba, katere kapital prevzameta vsaka na pol dežela in država. Za vožnjo na tej cesti se bo pobirala posebna taksa 25 šilingov od vsakega avtomobila. Računa se, da bo znašala frekvenca 100 do 120 tisoč oseb letno. S pomočjo te ceste bo trajala vožnja od Münchna do Jadranskega morja v avtomobilu samo en dan. Z gradnjo se bo pričelo že letos.

Izgon komunističnih agitatorjev iz Newyorka

Newyork, 12. marca. s. Tukajšnja policija je sestavila seznam 9567 komunističnih agitatorjev, ki so po ogromni večini inozemci. Vsi agitatorji so bili iz mesta in države Newyork izgnani.

Požar v angleškem klubu

London, 12. marca. AA. V St. Jameskem klubu v Devonshireju je izbruhnil davi ob 4. požar, ki se je razširil s strahovito naglico. Kmalu je bilo vse poslopje v plamenu. Dvajset članov kluba in 100 uslužbencev se je jedva rešilo v nočnih oblekah na ulico.

Skrivnostna tolpa požigalcev

Solun, 12. marca. AA. Povodom pogostih požarov v Kavali so imeli predstavniki zavarovalnih društev včeraj konferenco, kjer so sklenili stornirati zavarovalno polico v iznosu 150 milijonov funtov šterlingov. Zastopniki zavarovalnic so izjavili, da so merodajni faktorji pozvani podvzeti vse mere, da se najdejo požigalci, ki tvorijo dobro organizirano bando, ki je zanetila požare s kemičnimi sredstvi.

„Vesela vdova“ pred sodiščem

Pariz, 12. marca. AA. Danes se je začela razprava v tožbi bivšega črnogorskega princa Danila proti filmski družbi Metro-Goldwyn-Mayer zaradi filma »Vesela vdova«. Princ Danilo ni osebno prisostvoval razpravi. Zastopal ga je Paul Boncour. Odvetnik je v svojem pledoajeju poudaril, da je bil režiser filma Erich von Strohaim, bivši vojni ataše na bivšem črnogorskem dvoru in je v filmu porabil svoje osebne vtise iz tistega časa. Boncour je nadalje poudaril, da je režiser nedostojno naslikal v tem filmu bivše člane črnogorske kraljeve rodbine, in zato zahteva v imenu svojega klijenta princa Danila pol milijona frankov odškodnine. Razsodba še ni izrečena. Sodišče si bo, preden izreče sodbo, ogledalo film, da se uveri, ali je bilo res žaljeno dostojanstvo bivše črnogorske kraljevske rodbine.

Agrarni krediti v Zedinjenih državah

Washington, 12. marca. AA. Senat je odobril zahtevo vlade za kredit 100 milijonov dolarjev za posojilo poljedelcem in za podporo poljedelstvu.

Zanimivo predavanje v „Pravniku“

Ob vsakem prehodu iz enega pravnega sistema v drugega se juristom nujno pojavlja več ali manj problemov, ki jih prinesejo na dan razne nejasnosti novih zakonov. Pravni predpisi pač ne morejo biti nikdar idealno sestavljeni, radi česar se utegnejo po vsej državi enako uporabljati šele po večletni praksi sodišč in zlasti šele potem, ko izidejo že načelne odločbe vrhovnega sodišča.

Tak položaj imamo sedaj pri nas, ko sta dobila z novim letom obvezno moč novi kazenski zakonik in kazenski postopek. Zlasti prvi uvaja docela nov sistem v našem kaz. sodstvu. V okrilju društva »Slovenski pravnik«, ki prireja stalno javna predavanja, je zlasti po novem letu nastopilo že več predavateljev, ki razpravljajo pred obširnim pravniškim poslušalstvom o naši novi kazenski zakonodaji. V poslednjem času je društvo povabilo kot predavatelje ugledne juriste-praktike tudi iz drugih mest.

Sinočnji sestanek pravnikov v justični palači je otvoril višji drž. tožilec dr. Grasselli ter predstavil navzočim prvega državnega tožilca iz Maribora dr. Jančiča, ki je podal za vsakega jurista izredno zanimivo predavanje o mladinskem sodstvu s posebnim ozirom na našo novo zakonodajo. Dr. Jančič se je podrobno pečal z vprašanjem šibanja otrok (do 14. leta), z ukorom mlajših maloletnikov (od 14. do 17. leta), z izpustom na preizkušnjo, z vzagajanjem in poboljševanjem domačih in inozemskih maloletnikov. Dalje je govoril predavatelj o sodiščih za mlajše maloletnike ter o sodnikih za take obtožence, pri čemer je zlasti poudarjal nujno potrebo, da se imenujejo za mladinske sodnike ne morda oni, ki so kvalificirani kot bistroumni juristi, temveč oni sodniki, ki so dobri psihologi, ki so se mnogo pečali s praktičnim vzgajanjem dece, ki so potemtakem pedagogi z bogatimi življenskimi izkušnjami, mili in strogi na pravem mestu. Sodnik za mlajše maloletnike na sedežu okrožnega sodišča naj bi bil pristojen za prestopke in zločinstva. Obširno je predočil predavatelj tudi vse faze postopanja proti mlajšim maloletnikom, ne izključivši vprašanja branitelja, ki naj bi bil po možnosti ena in ista oseba za vse obtožence te vrste pri istem sodišču.

V okviru kratkega poročila ne moremo niti površno objaviti vseh zanimivosti iz predavanja dr. Jančiča, ki je bilo sprejeto z velikim odobravanjem in mnogimi čestitkami govorniku. Predavanje dr. Jančiča bo objavljeno v »Slovenskem pravniku«.

Drevi ob 18. predava državni tožilec iz Celja dr. Juhart o odmeri kazni pri steku kazenskih zakonov in kaznivih dejanj..

Požar v šentpeterski mežnariji v Ljubljani

Včeraj proti večeru so bili pozvani gasilci v šentpetersko mežnarijo na Sv. Petra cesti, kjer so se vneli tramovi ob dimniku. Predvčerajšnjim so namreč v mežnariji izžigali dimnike pa se je po nesreči prenesel ogenj na gosto, že precej trhlo tramovje stare, enonadstropne hiše, česar niso takoj opazili. Snoči je nastal večji ogenj in so na pomoč prispeli gasilci morali stropno tramovje razkopati in politi z vodo, da se ogenj ni dalje širil. Imeli so posla nad eno uro. Zvečer malo pred 20. uro so bili gasilci ponovno klicani na pomoč, ker je eden tramov še gorel. Potrebna sta bila samo dva gasilca, ki sta kmalu udušila ogenj. Škoda je precejšnja.

Bolezen dr. Laginje

Zagreb, 12. marca. n. Zdravstveno stanje dr. Matka Laginje je tudi danes neizpremenjeno. Zdravniki so priporočali bolniku absoluten mir. Preko dne ni bilo pri bolniku nobene osebe razen zdravnikov in bolničark. Prepovedani so vsi obiski.

Minister dr. Srškić v Zagrebu

Zagreb, 12. marca. n. Minister pravde dr. Srškić se je oglasil na povratku iz Prage v Beograd danes v Zagrebu. Dopoldne je posetil bana savske banovine dr. Šilovića, opoldne si je ogledal poslopje sodnega stola, popoldne pa je posetil predsednika kasacijskega sodišča. Zvečer se je minister dr. Srškić z brzovlakom odpeljal v Beograd.

Tasta ustrelil zaradi tisoč dinarjev

Subotica, 12. marca. č. V neki naselbini nedaleč od Sombora sta se včeraj zjutraj sprla veleposestnik Dušan Tucaković ter njegov zet Lanošević, in sicer zaradi razmeroma malega dolga tisoč dinarjev. Tast je z nožem navalil na zeta, Lanošević pa je v silobranu ustrelil s samokresom ter zadel svojega tasta v glavo. Tucaković je bil na mestu mrtev. Lančević se je takoj odpeljal v Sombor ter se prijavil oblastvom.

Sneg v Liki

Gračac, 12. marca. n. Danes zjutraj je zapadlo v Gračacu in okolici dobrih 10 cm snega. Sicer pa vreme ni tako slabo, da bi bilo pričakovati morebitnih ovir v prometu.

Sestra albanskega kralja v Ohridu

Beograd, 12. marca. p. Iz Ohrida poročajo, da je tjakaj dospela sestra albanskega kralja princeza Rahija s svojim spremstvom, da obišče svojo mater.

Podpora za splitsko gledališče

Split, 12. marca. n. Na današnji seji splitskega mestnega zastopstva je bil soglasno sprejet sklep, da zahteva splitska občinska uprava potom uprave primorske banovine, da se izroči Splitu podpora, ki je odrejena po državi za subvencijo sarajevskega gledališča. Podpora naj se uporabi za splitsko gledališče.

Konferenca mednarodne trgovinske zbornice

Beograd, 12. marca. AA. Konferenca glavnega sveta mednarodne trgovinske zbornice bo v Parizu 4. aprila t. l. Jugoslovenski nacijonalni odbor te zbornice bo na tej konferenci zastopal profesor zagrebškega vsenčilišča dr. Mogan.

Avtomobilska nesreča

Beograd, 12. marca. p. Iz Višegrada poročajo o težki avtomobilski nesreči. Trgovec Hasanagić, njegov šofer in neki trgovec iz Priboja so se prevrnili z avtomobilom v prepad. Vsi trije so bili težko ranjeni.

Prepovedani komunistični shod v Sofiji

Sofija, 12. marca. AA. Danes bi se moralo v Sofiji vršiti zborovanje brezposelnih delavcev ki so ga organizirali komunisti. Zborovanje je bilo zabranjeno in grupe delavcev in komunistov so bile takoj razgnane.

Naši kraji in ljudje

Dragutin M. Domjanić v Ljubljani

V znamenju tesnejših kulturnih vezi med Zagrebom in Ljubljano

Prihaja nam v goste pesnik Hrvaškega Zagorja in Zagreba. eden največjih hrvaških in sploh jugoslovenskih poetov, Dragutin M. Domjanić. Ljubljana mu prireja častni večer v operi. Slutim, da tolikšna pozornost ni po njegovem osebnem okusu. Nikdar ni delal ne v literaturi in ne v življenju velikega hrupa. Tiho hodi skozi življenje; tiha, nežna, preprosta je njegova pesem. Toda, če kdo, je Dragutin M. Domjanić poklican, da otvori s svojim večerom v Ljubljani dobo živahnejših in presrčnejših kulturnih stikov med hrvaškim in slovenskim kulturnim centrom, med Zagrebom in Ljubljano. Saj je res, kar je povedal nedavno v razgovoru z dopisnikom »Jutra«: »Povem vam, da smo si bili nekoč preko meja slovstveno bližji, nego danes, ko nas meje več ne ločijo.« Slovstveno zbliževanje je zbliževanje src, zakaj poezija je eden najvišjih izrazov srčne kulture. To zbliževanje src smo pozdravljali ob prihodu beograjskih književnikov in ga poudarjamo še posebej ob oficielnem obisku predstavitelja zagrebških književnikov.

Dragutin M. Domjanić je predvsem poklican radi tega, ker je bil vedno iskren prijatelj kulturnih stikov med Zagrebom in Ljubljano, stikov med hrvaškim in slovenskim duhovnim svetom. Priobčeval je v hrvaških revijah članke o naših pesnikih. Čital je Ketteja in Župančiča tako verno, kakor katerikoli slovenski častilec njune poezije. Potem pa je tu še kajkavska lirika Dragutina M. Domjanića. Svojevrsten pojav v vsej jugoslovenski književnosti: nobeno naše narečje nima tako visokega, res umetniškega pesništva, kakor ga je ustvaril Dragutin M. Domjanić v narečju Hrv. Zagorja in dragega, lepega Zagreba.

Domjanićeva kajkavska lirika ni nastala kot nekaka renesansa izročil stare kajkavske lokalne književnosti, ki je ugasnila v ilirski dobi. Ni je rodilo felibristično stremljenje. Razvila se je iz pesnikovega hrepenenja po ožjem izrazu domačnosti, po tesnejši spojitvi pesnikovega občutja in preproste ljudske govorice. Stopila je kot ljubka vez med slovensko-kajkavsko ter hrvaško in srbsko štokavsko književnost, kot plod dveh sorodnih besednih kultur, kot dete duha, ki se na tleh lepega Zagreba že celo stoletje meša in amalgamira.

Vi ne zamerite, da reč mi ni tak fina,
Da ja Vam pišem tak, kak doma se spomina,
Tak mislim ja navek, ja nisem rad v paradi,
I znam, taj jezik naš Vi imate tak radi.

•

Dragutin Milivoj Domjanić se je rodil 12. septembra 1875 v Krčih, okraj Sv. Ivana Laline, na graščini starišev svoje matere Zore pl. Gerechtshammer. Njegov oče je takisto potekel iz starega hrvaškega plemstva. Davni prednik Adam Sigismund Domianich je pisal latinske pesmi. Nekaj njegovih verzov iz l. 1710. je postavil D. M. Domjanić kot motto svoji prvi pesniški zbirki: »Nil timeas sortem, superi dent dummodo mortem — Felicem, qua tunc sors mala cuncta ruet . . .« Po pravnih študijah je D. M. Domjanić vstopil v sodno službo in je danes svetnik banskega stola v Zagrebu. L. 1899. je bil promoviran za doktorja prava.

Taka je njegova kariera. Njegovo notranje življenje je znatno bujnejše. Že l. 1894. je objavil v tržaškem »Slovanskem svetu« prvo pesem, ki je bila podpisana z začetnicami njegovega imena D. M. D. Poslej je živahno in zvesto služil Muzi. Mnogo je čital in je ob neki priliki tako-le naštel svoje književne simpatije: Heine, Verlaine, Maeterlinck, Gogolj, Dostojevskij, Nadson, Puškin, Lermontov in Andrejev. Njegove pesmi so bile izprva — kakor je že navada — pretežno erotične. Potem je v zvezi z ljubeznijo opeval lepoto pokrajine in nastroj v prirodi. Res pa je, da so kazale že izpočetka izrazito individualnost. V njih je bila trohica heinejevstva, a brez ironije in posmeha. Potem so se poznali vplivi dekadentov in simbolistov. V vsem pa je bilo neutešeno hrepenenje, melanholija, novoromantika. Toda, kaj bi s temi izrazi! V vsem je bila pesem kot izraz Domjanićeve tankočutne duše, pesem trubadurska, pesem pejsaža, pesem nastroja. Izprva aristokratsko ponosna (n. pr. »Plemkinji« s Horacijevim »Odi profanum vulgus«), je postala naposled ljudska popevka, pisana tako, »kak doma se spomina«. To razvojno pot označujejo zbirke »Pjesme« (izdalo Društvo Hrv. književnika leta 1910), »Izabrane pjesme«, »Kipci i popevke«, »Sunce i senke«. Slednji dve sta v kajkavskem narečju. Mimo teh jih je še mnogo raztresenih po revijah (D. M. Domjanić še zdaj sodeluje v raznih časopisih, kakor n. pr. v »Savremeniku«, »Srp. knjiž. glasniku«, »Hrv. Prosvjeti« in pri nas v »Ljublj. Zvonu« in »Odmevih«. Vrhu tega je prevel precej pesmi, zlasti iz francoščine, in napisal feljtone o raznih poetih, posebno o slovenskih, katerih verze (Kette, Župančič) je nekajkrat vpletel v svoje. Njegovi poeziji je priznal visoko umetniško vrednost najvišji hrvaški znanstveni zavod »Jugoslov. akademija«, ko ga je izvolil za člana akademije. Bil je tudi nekaj let predsednik »Matice Hrvatske«, sedaj pa načeluje zagrebškemu PEN-klubu.

Kot človek preprost, »brez parade«, čeprav ljubitelj »plemstva čiste misli i vječne bestvarne ljepote«, srčno dober, občutljiv nasproti vsakršni krivici in družabni laži, kot pesnik samonikel in čisto domač, zavzema D. M. Domjanić v hrvaški literaturi trajno mesto. Z vsem svojim materialnim in duhovnim likom predstavlja tisto srčno pojmovano hrvaštvo, ki je samorodna sila v jugoslovenski celoti in ki bo vedno gibalo narodno srce ter pronicalo vanj kot oživljajoča sila v veselih in v težkih dneh narodne zgodovine. Pred narodnim srcem pa morajo, kakor pred Gospodovim hramom, utihniti vse razprtije, vsi drugi argumenti, razen tistih, ki jih narekuje srce.

Domjanić je kot pesnik in kot človek predstavitelj tistega plemenitega Zagreba, ki je za ilirskih časov sprejel našega Stanka Vraza ne-le kot brata, marveč kot »list iste gore«, kot »Ilira iz Štajera«. Zagreba, lepega, naprednega mesta, mesta Strossmayerjeve akademije in galerije, mesta, ki je dalo tolikim ljudem iz slovenskih krajev občutiti, da so tu kakor med svojimi. Ta Zagreb, — veliki, širokosrčni, viteški Zagreb — je poleg naše prestolnice Beograda in poleg naše ljubke, alpske Ljubljane, najsilnejši steber široke jugoslovenske bodočnosti. Ni nam najbližji samo zemljepisno, marveč tudi po tradicijah, po sedanjosti in bodočnosti. Blizu je našemu srcu. In čas je že, da začno preko porušenih političnih mej govoriti srca.

B. Borko.

D. M. Domjanić:

Na Krče

Glicinije pak se zaplavile,
I slatko dišeć me pozdravile
I zabil sem dan i življenje,
Pak mladosti došle su senje.

I z menom na prstih su hodile
I v kraj su med bregi me vodile,
Gde sunce, kak nigde, je zlato,
Gde vse mi je drago, poznato.

Tam trni se meni vugibljejo,
I stare se sljive nagibljejo,
Diši mi senokoša ravna.
Mi zdavna se poznamo, zdavna.

Pastiri još ogenj si kuriju,
I šume vu dôle se žuriju
I oblak beli se i zgine
Za one tak plave planine.

Tam tići me drobni naztvaju,
Pred menom se steze ne skrivaju,
Tih polja sem dragal ja klase.
Tih tičekov poznam ja glase...
(Iz pesmi v »Kipci i popevke«).

Sto režij

(Majhen jubilej režiserja prof. Šesta.)

V teh časih, ko kar dežujejo jubileji in jubilantje (oseben kult je namreč postal moda) ne bi bilo prav, če bi prezrli jubilej, ki res zasluži omembo: Režiser ljubljanske drame prof. Osip Šest se bo drevi v Shakespearejevem »Viharju« etotič predstavil kot režiser. Začel je v Rjazanu na Ruskem, nadaljeval v Ljubljani, končal —. Nu, o tem odločuje najvišji režiser, Usoda. Današnji Shakespeare je že 13. v njegovem repertoarju. Ni mala reč, zrežirati 100 odrskih komadov. Zlasti ni mala za prof. Šesta, ki se odlikuje mimo vseh vrlin po veliki natančnosti. Morda smo pri njegovi režiji včasi pogrešali močne intuicije, genialnih domislekov, izvirnih zasnov. Morda. O tem se ne bomo z nikomur prepirali Toda eno je treba poudariti: To, kar zrežira gosp. Šest, kaže vedno solidno osnovo, jasno pojmovanje, zanesljivo izvedbo. Vsako delo dobi po njegovem tolmačenju, po njegovi razdelitvi odra, igralcev, rekvizitov in vsega, kar vteleša in nosi avtorjevo delo, interesantno in vedno teatersko spodobno podobo. Dalo bi se govoriti o objektivni vrednosti njegovih režijskih zasnov, o njegovem pretiranem povzdigovanju teaterskih efektov nad dramatske, t. j. o sporu med avtorjem in režiserjem, pa še o kakih podrobnostih. Toda — pst! Kdo naj moti nadih jubilejnega nastrojenja s prozaičnim kašljem očitkov? Naj vé gosp. Šest, da ga ob stoti režiji vsi cenimo in spoštujemo, da njegovo gledališko delo ostavlja za seboj rodovitne brazde. Ave, režiser slovenskega Shakespeareja! (Ne zameri nesmrtna senca iz Stratforda, da smo te ponašili.) Dvigni se, astor »Viharja« . . . Minil je jubilej, delo se nadaljuje.

B.

Kulturno zbližanje med Jugoslavijo in Dansko

Razstava naše hišne industrije v Kopenhagenu je s svojim krasnim uspehom pripomogla h kulturnemu zbližanju med Jugosloveni in Danci. Najboljši ljudje Danske, državniki, umetniki, znanstveniki in novinarji so si prizadevali, da razstavo čim bolje organizirajo. Sama danska kraljica Aleksandrina je prevzela pokroviteljstvo. Tako je naša razstava v Kopenhagenu postala danska svečanost.

Danci sami imajo dragoceno umetnost narodnih ročnih del, ki je po motivih povsem različna od jugoslovenske, vendar pa enako neposredna in močna. Zato so naše delo tem lažje razumeli. Sprejem je bil povsod prisrčen, skoro bratski. Vsi, ki so si ogledali razstavo, so postali naši iskreni, navdušeni prijatelji. Ta iskrena prisrčnost je bila še prav posebno izražena z besedami danskega kralja, ko je v svečani avdijenci iz rok našega kraljevega odposlanca, berlinskega poslanika ministra Balugdžića, sprejel Karagjorgjevo zvezdo. Vobče je naš poslanik vzbudil največjo pozornost. Poleg vsega šarma, ki ga poslanik Balugdžić vnaša v vsako družbo, je brez lastne krivde naenkrat postal v Kopenhagenu nenavadno popularna osebnost z vsemi tegobami, ki jih popularnost povzroča: moral je pozirati slikarjem, sprejemati nešteto posete, biti je moral povsod in venomer so mu bile izkazovane visoke časti. Banketi, svečani sprejemi so se neprestano vrstili, postajali so vedno prisrčnejši, izrečenih je bilo nešteto govorov o jugoslovensko-danskem bratstvu.

Jugoslavija je v par dneh prišla na Danskem tako rekoč v modo, ki se še zdaj očituje v tem, da orkestri po kavarnah igrajo naše arije in da se razpečavajo gramofonske plošče z našimi narodnimi pesmimi. Z malo kulturno prtijago smo v malem, naprednem narodu na severu pridobili velikega prijatelja. Nov lep dokaz, na kateri poti se najlažje kulturno zbližamo v drugimi narodi.

80 letnica ge Franje Jugovićeve

Ljubljana, 12 marca.

Te dni je praznovala v krogu svojih ljubljenih nečakov in pranečakov svoj 80. rojstni dan vrlo spoštovana in priljubljena bivša mnogoletna upraviteljica dekliške šole gospa Franja Jugovićeva. Tiho, a neumorno je bilo njeno delovanje v šoli in izven nje. S svojo ljubeznijo in prizanesljivostjo si je pridobivala srca svojih učenk in vseh, ki so jo poznali. V najlepši dobi

življenja je kruta usoda posegla nemilo v njeno dotedaj neskaljeno mladostno srečo, ji odvzela na tragičen način uglednega očeta in ž njim pokopala vzorno rodbinsko srečo. Zanjo in vso družino se je začel trd življenski boj. Da ni klonila pred udarci usode, se je bilo zahvaliti njeni skrbni vzgoji. Muzikalna izobrazba in znanje modernih jezikov so ji bila prvo oporišče, ki ji je pomoglo preko duševnih boli in materielnih neprilik. Trdna tla ji je dala šele javna in stalna učiteljska služba, v kateri je vztrajala skoro 40 let. S tedanjo borno učiteljsko plačo je podpirala sivo mater, nepreskrbljenega brata in sestro.

Hvaležne učenke in zveste tovarišice ji iskreno čestitamo k temu redkemu jubileju ter ji v znak spoštovanja in ljubezni želimo še mnogo jasnih dni do skrajnih mej človeškega življenja.

—ć

Cigani in „dohorani"

Ljubljana, 12. marca.

Danes okoli 17.30 se je pred poslopjem policijske uprave na Bleiweisovi cesti ustavila prav nenavadna orožniška eskorta. Dva mlada orožnika sta privedla pred upravo karavano petih visokih, vpreženih voz, na katerih so se med razno šaro drenjali starejši in mlajši cigani, ciganke in velika kopica ciganske otročadi. Seveda so radovedneži hitro obstopili cigansko družino. Cigani so na vprašanja odgovarjali, da so člani družine Nikolić, nekateri pa družine Hudorović.

Orožnika sta stopila k dežurnemu uradniku ter ga naprosila za telefonsko zvezo s komandirjem orožniške postaje v Borovnici, ki sta jo tudi takoj dobila. Obvestila sta komandrja, da sta po dolgem in napornem iskanju pri Ježici prijela cigansko tolpo, med katero se mora najbrže nahajati zvita ciganka, ki je v ponedeljek popoldne prevarila posestnico Marijo Svete ter ji odnesla 1700 Din. Naprosila sta komandirja, naj takoj s prvim vlakom pošlje v Ljubljano posestnico Svete, da si ogleda ciganke. Ko sta to opravila, sta zopet stopila k ciganski karavani ter odredila: Ostanemo na mestu! Ciganke so dvignile velikanski krik in vik ciganska otročad pa je zagnala obupen jok. Neka ciganka je začela vpiti:

— Mi smo pošteni cigani! Če krademo, moramo, da jemo, toda pošteno se živimo..

Zadnji čas so se cigani klatili okoli Vrhnike in Borovnice. Ciganke so stikale po hišah ter nagovarjale zlasti ženske, da so jim »srečo prerokovale«. Tako je prišla stara ciganka tudi k posestnici Mariji Svete v malem naselju Peklu pri Bregu. Začela jo je nagovarjati, naj ji dovoli »karte šlogati«. Posestnica je privolila in ciganka je začela pripovedovati:

— Imeli ste že veliko nesrečo. Še ena velika nesreča vas čaka. Crknil vam bo veliki vol. To nesrečo pa vam lahko odpravim!

Ciganka je nato začela mahati z rokami in je velela, naj ji prineso tako in tako ruto, kakor je zavita. Prinesli so ji. Ciganka pa je med tem časom stikala okrog in iztaknila 1700 Din, ki jih je seveda takoj pobasala.

Posestnica je kmalu po njenem odhodu opazila tatvino. Toda ciganka je med tem že izginila iz vasi. Hitela je posestnica na orožniško postajo v Borovnico in prijavila tatvino. Dva orožnika sta se takoj odpravila in se najprej včeraj opoldne odpeljala z vlakom do Logatca, ker so splošno domnevali, da so cigani iz Borovnice krenili proti Vrhniki in dalje proti Logatcu. Iz Logatca pa sta se orožnika podala proti Vrhniki. Ker tam nista našla nikakih sledi več, sta jo mahnila peš proti Ljubljani in sta danes okoli 1. popoldne cigane dohitela pri Ježici. Ko so cigani zagledali orožniško patruljo, so začele ciganke kričati: »Dohorani! Duša bižili, bižili!« Baje je nato skušala neka ciganka pobegniti. Cigansko karavano sta orožnika ustavila in jo pritirala v Ljubljano zaradi preiskave.

Ne dajte se zavesti
in kupujte samo pravo
DIANA
francosko žganje

Najboljše domače zdravilo, neobhodno potrebno v vsaki hiši.

Uporablja se proti revmi, boleznim mišičevja, trganju v sklepih, utrujenosti, obči telesni slabosti, za mazanje. Pri želodčnih krčih nekoliko kapljic na vodi ali sladkorju, za nego grla, zob, las in oči kot primes k vodi, pri odraslih in deci.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah ter boljših trgovinah. Cena mali steklenici Din 10, srednji Din 26, veliki Din 52.

Pazite na ime »DIANA« in se varujte ničvrednih potvorb!

Ako v lekarni ali drogeriji ne dobite »Diana« francoskega žganja, pošljite 50 Din in dobili boste z obratno pošto franko 5 malih steklenic od glavnega skladišča za Jugoslavijo: JUGOFARMACIJA, d. d., ZAGREB.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobnosti, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživi naravna **»Franz Josefova« grenčica** trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se **»Franz Josefova« voda** pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborno odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izseljevanje 1929

Izseljeniški nadzornik v Zagrebu nam je poslal statistiko izseljevanja v lanskem letu. Napram 1928 kaže statistika še dovolj razveseljivo znižanje števila izseljencev. Dočim se je 1928 izselilo iz naše države skupno 21.789 oseb v tujino, jih je odšlo lani za kruhom po svetu 18.189, torej 3600 ali za 17 % manj.

In sicer je odpotovalo tekom lanskega leta preko morja: v Argentino 6688, v USA 4792, v Urugvaj 1168, v Kanado 4030, v Brazilijo 636, v Čile 279 in v Avstralijo 205 oseb. Število izseljencev je porastlo edino za Brazilijo (137). — V evropske države se je izselilo lani skupno 15.194 naših državljanov in sicer: v Francijo 9064, v Belgijo 3349, v Nemčijo 1198, v Luksemburg 948 in na Holandsko 546. V skupnem številu seveda niso všteti sezonski delavci, ki so lani odšli v Nemčijo, Madžarsko in Rumunijo.

Vrnilo pa se je tekom lanskega leta vsega skupaj 5992 naših ljudi napram 5827 v letu 1928, in to iz prekomorskih držav, dočim povratkov iz evropskih držav statistika ne navaja.

Uvodoma poje ameriška pevka YWETTE RUGEL

Ob 4., 7. in 9. uri!
Zvočni film
Kozaška pesem
Po znani kozaški baladi »12 razbojnikov«
V glavni vlogi nepozabni Stenjka Razin.
H. Adalb Schlettow
Predprodaja vstopnic od 10. ure dalje.
ELITNI KINO MATICA
Tel. 2124

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 13.: Vihar. Premijera. Izven.
Petek, 14.: Zaprto.
Sobota, 15.: Hasanaginica. D.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Četrtek, 13.: Boheme. C.
Petek, 14.: Domjanovičev večer. Izven.
Sobota, 15. ob 15.: Don Carlos. Dijaška predstava po znatno znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Glavni dobitek. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Četrtek, 13.: Naš gospod župnik. C. Kuponi.
Petek, 14.: Zaprto.
Sobota, 15.: Baletni večer Fromanovih s sodelovanjem baritonista Draga Hržiča.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Petek, 14.: Naš gospod župnik. Gostovanje Mariborčanov. Proslava 25letnice gosp. Jos. Daneša.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER
Začetek ob 20.15.

Sobota, 15.: Revna kakor cerkvena miš.
Nedelja, 16.: Revna kakor cerkvena miš.

»Samorodnost«. Prejeli smo 1./2. številko »ilustrovane revije za življenje, umetnost in kritiko«. Prinaša med drugim spomine R. Jakopiča, članke Ivana Severja in pesmi O. Berkopca. Izdajatelj in urednik revije je Ivo Sever v Zagrebu.

»Srpski književni glasnik« je objavil v številki z dne 1. marca izmed člankov: razpravo Miloša Trivunca »Bita ili beta? italicizam ili etacizam?«, ki premotriva ob priliki novega prevoda sv. pisma v srbščino dr. Luje Bakatića stališče o pisavi grških imen. Miloje M. Vasić razpravlja o odkritju stare grške naselbine v Vinči ob Dunavu in zanimivo opisuje vezi, ki so spajale Dunav s staro Helado. Pera I. Popović je prispeval članek o Andri J. Stefanoviću, ki je danes predstavitelj srbske arhitekture kot znanosti. V članku »Bolest protiv bolesti« se dr. Miloš N. Corić bavi z zdravljenjem progresivne paralize po metodi prof. Wagnerja-Jauregga (okuženje z malarijo). Leposlovje: V slovenščini je natisnjena nova pesem Alojza Gradnika »Dedič sem«, Vl. Nazor in Gjuro Gavela sta nadaljnja dva lirika v tem zvezku. Nadaljuje se novela Aleksandra Vidakovića »Roksanda«, Hasan Kikić po je zastopan s povestjo »Drugo lice čovjekovo«. (Izmed ostalih prispevkov naj omenimo kritiko Seiplove politike iz peresa Povremenega članka o socijalnih studijah G. Clentona-Logia in oceno knjige Pierra Jacquina »La question des minorités entre l'Italie et Yougoslavie«.)

Domače vesti

Najnovejša številka „Življenja in sveta"

Pravkar je izšla št. 11. edine slovenske tedenske revije z naslednjo vsebino:

Genialni ljudje (Dr. J. Löbel).
Skrivnost grofice Barbare (Henri de Régnier).
Goriva (Pregled svetovne proizvodnje rudnega blaga v primeri z Jugoslavijo; dr. Jože Rus).
Čudaštva velikih romantikov.
Indija — kraljevska beračica (Bernhard Kellermann — s štirimi slikami).
Tajne Nemijskega jezera (s šestimi slikami).
Na farmi za leve (s sliko).
Jedilni kvas, zdravilo in hranivo (Janko Kač).
Telovadba in sport kot vzgojna činitelja.
Boj za »prestol bogov« (Nova naskakovanja himalajskih snežnikov — z dvema slikama).
Kako opazujemo mravlje?
Veter.
Smrtonosni strupi Indijancev.
Kako živi in dela Edgar Wallace.
Boljši kvartet.

»Življenje in svet« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) 40 dinarjev, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din, posamezne številke pa samo 2 Din. Naroča se pri upravi:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

---

* **Odlikovanje.** Njeg. Vel. kralj je člana mariborskega narodnega gledališča g. Josipa Daeša - Gradiša odlikoval z redom sv. Save V. stopnje.

* **Iz uradnega lista.** »Uradni list kraljevske banske uprave Dravske banovine« objavlja v 39. številki: Sporazum med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo o vzdrževanju dobrega reda in varnosti na meji ter odločbo, s katero se priznava predmetom industrijske svojine na X. ljubljanskem mednarodnem vzorčnem velesejmu in na gozdarski in lovski razstavi v Ljubljani prvenstvena pravica.

* **Škof dr. Jeglič težko obolel.** Po Ljubljani se širijo govorice, da je škofa g. dr. Jeglača zadela kap. Informirali smo se in izvedeli to-le: Dr. Jeglič je pred kakimi 14 dnevi prav nesrečno padel po stopnicah škofijske palače ter se močno pretresel. Predvčerajšnjim zjutraj pa mu je nenadoma postalo slabo in škof je opazil precejšnje otrpnjenje jezika. Poklicani zdravniki so odredili, da mora takoj v posteljo ter absolutno mirovati. Škof težko govori in se subjektivno ne počuti najbolje. Zabranjeno mu je vsako delo.

* **Japonski znanstvenik v Dalmaciji.** V Splitu se mudi mladi japonski zoolog dr. Uhida, znan po svojih znamenitih delih o medužah v Tihem oceanu. V spremstvu profesorja Giromette je dr. Uhida v zadnjih dneh pregledal Marjan, prirodoslovni muzej, zoološki vrt in morski akvarij. Zlasti se je zanimal za morski akvarij ter izjavil, da je prav dobro urejen.

* **Znanstven zavod za raziskavanje morja.** Kakor smo svojedobno poročali, sta akademiji znanosti v Zagrebu in Beogradu sklenili, da na Marjanu v Splitu zgradita naš prvi in edini znanstveni zavod za raziskavanje morja — oceanografski institut. Strokovnjaki, delegati omenjenih akademij, so proučevali položaj, na katerem naj bi se zgradil institut in so se končno odločili za Marjan. Za gradbo instituta je zasiguran kredit v znesku treh milijonov dinarjev, ki jih dasta naši dve akademiji. V Splitu se mudita sedaj univerzitetna profesorja dr. Vale Vouk in dr. Boris Zarnik, ki pregledujeta teren za novi institut. V delu so tudi že načrti za oceanografski institut. Zaenkrat se otvori začasna postaja instituta v penzijonatu Schiler, kjer razpolaga s šestimi sobami. Začasna postaja začne delovati meseca maja.

* **Slavnostno številko zborov** ob 25-letnici Ljubljanskega Zvona prejmejo te dni vsi lanski naročniki lista. Vsi častni, ustanovni, podporni in redni člani društva pa dobe zvezek brezplačno. Po priloženi položnici naj se spomnijo tiskovnega fonda »Zborov«. Čas je še, da se naročite na »Zbore«, ki bodo letos prinašali tudi sclospeve. Podprite list! 50 Din na leto za list, ki ima glasbeni in književni del in je vrh tega še lično opremljen in tiskan, pač lahko utrpi vsak zaveden pevec, vsaka zavedna pevka in vsaka naša glasboljubeča družina! »Zbori« se naročajo po dopisnici na upravo Zborov, pevsko društvo Ljubljanski Zvon, Ljubljana.

* **Dve asistentski mesti** sta razpisani v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani. Z asistentsko službo je združen mesečni honorar v znesku 1800 Din. Pravilno opremljene prošnje se sprejemajo do 15. aprila pri kraljevski banski upravi.

* **Pregled grobov turških vojakov v Jugoslaviji.** V Beogradu prispe v bližnjih dneh turška komisija iz Angore, ki bo pregledala grobove v svetovni vojni padlih turških vojakov. Dosežen je bil v tem oziru sporazum med našo vlado in turškim poslanikom v Beogradu.

* **Poslodavcem in delavcem Gorenjske! Prejeli smo:** Z ozirom na poseben položaj Gorenjske, kjer se industrija stalno razvija, se je v Kranju otvorila ekspozitura Javne borze dela. Urad posluje v bivši Mayerjevi pivovarni, sedaj v stavbni zadrugi »Delavski dom« poleg mostu. Njeno področje sta okrajni glavarstvi Kranj in Radovljica, odnosno ekspozitura OUZD Kranj, Tržič in Jesenice. Poslodavci in delavci označenega območja se opozarjamo, da se v vseh zadevah posredovanja dela obračajo direktno na ekspozituro Javne borze dela v Kranju, a ne več na centralo v Ljubljani, ker so se vsi posredovalni posli za gornjo savsko dolino s 1. tm. prenesli na ekspozituro Kranj. Ekspozitura je opolnomočena v vseh zadevah posredovanja dela, dočim bo prošnje za brezposelne podpore za enkrat odstopala v rešitev centrali, ker sama za to nima proračunskega kritja.

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. Novo!
Harry Liedtke
v filmu smeha in zabave
Črni domino
KINO IDEAL.

* **Beograd večji kakor Berlin.** V Beogradu že dalje časa biva nemški znanstvenik Staudinger, ki se bavi s proučevanjem stare arhitekture v naši državi in posebno še v prestolnici. Pripravlja obsežno delo o starem Beogradu, ki vedno bolj izginja. Proučujoč razvoj Beograda v zgodovini, je Staudinger dognal, da je Beograd v pričetku 18. stoletja bil znatno večji kakor Berlin. Obrisi in podatki, ki jih bo objavil v svoji knjigi, bodo gotovo vzbudili precejšnjo senzacijo.

* **Smrt uglednega beograjskega sodnika.** V torek je umrl v Beogradu sodnik kasacijskega sodišča g. Srbislav Kovačević, katerega pogreb se je vršil včeraj ob veliki udeležbi Beograjčanov. Osobje kasacijskega sodišča je vpisalo pokojnega Kovačevića za dobrodelnega člana

* **Smrtna kosa.** V Velenju je preminula po kratki bolezni gdč. Mici Skazova, učiteljica v pokoju. Pogreb pokojnice bo danes ob pol 16. na pokopališče v Šmartno pri Velenju. — V Dolenji vasi pri Cerknici je umrl v starosti 75 let g. Anton Milavec, lesni trgovec in posestnik. Pogreb bo 14. t. m. ob 9. uri na pokopališče pri Sv. Janezu. Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Zeileis v zagrebški okolici.** V dobi, ko vsa javnost z zanimanjem pričakuje razpravo proti »čudotvorcu« iz Gallspacha, se tudi Zagrebčanom razkriva čudovita praksa nekega starčka, ki se v Sesvetah pri Zagrebu bavi z interesantno metodo zdravljenja. Vsakega bolnika, ki pride k njemu tožit svoje jade, postreže takoj z vinom. Ako se bolnik izgovarja, da ne sme piti, prične starček hudo preklinjati vse zdravnike, posebno še tiste, ki so zdravili že stotine bolnikov, pa jim niso mogli pomati in jim je šele on nudil pravo pomoč. Rezultat vsake preiskave je ta, da starček ne glede na bolezen začne bolniku puščati kri češ: vsak del telesa ima svojo žilo, kjer se zbira pokvarjena kri. To je treba izpustiti, nakar bolnik takoj ozdravi. Če vas boli želodec, je treba prerezati žilo na mezincu. Seveda, skrivnost o puščanju krvi je samo starčkova. Končno izroči stari čudotvorec vsakemu bolniku po šest steklenič svojih zdravil z navodilom, kako jih mora uživati pred vsako jedjo. olniki rade volje plačujejo po 60 do 70 Din za puščanje krvi in za zdravila. Sugestija igra tudi tu veliko vlogo. Vedno več bolnikov prihaja k čudotvornemu starčku v Sesvetah.

* **Štirje veliki vlomi v eni noči.** Predvčerajšnjim je očividno ena in ista tolpa vlomila na štirih krajih mesta Srbobrana. Najprej je bilo vlomljeno v pisarno Milana Vukovića, ki se nahaja na glavni ulici mesta. Ker so lopovi istočasno vdrli tudi v Vukovičevo stanovanje, se je rodbina prebudila ravno v trenutku, ko so banditi odpirali težko Wertheimerjevo blagajno. Pri tem pa so se ustrašili domačih, ter so pobegnili. Isto noč je bilo vlomljeno pri veleposestniku Lazi Gavranskem, kateremu so premetali vse stanovanje. Gotovine niso našli, pač pa so mu odnesli nekaj dragocenih predmetov. Nadalje so se oglasili zločinci v stanovanju Toše Djundjerskega. Pojavili so se v njegovi spalni sobi, spustili preko okna in vrat zastore ter odnesli iz sobe po temeljiti preiskavi inventarja 2000 Din gotovine ter celo vrsto zlatih in srebrnih predmetov ter vrednostnih papirjev. Poleg tega so bili vlomilci na poslu tudi v stanovanju veleposestnika Miloša Utornika, kamor so vdrli skozi okno. Premetali so vse stanovanje, kjer pa niso našli ničesar drugega bolj primernega kakor dve veliki perzijski preprogi, ki so ju odnesli seboj. V teh treh poslednjih vlomih so izvršili svoj zločinski posel tako previdno, da lastniki niso pred jutrom opazili nezaželjenega obiska.

* **Direktor Špalj pod ključem.** Kakor smo včeraj poročali, je za direktorjem samoborske »Pučke štedionice«, Joco Špaljem, ki je poneveril zavodu velike svote ter potem pobegnil, bila izdana tiralica. Špalj je bil predvčerajšnjim v Zagrebu izsleden in aretiran. Policijskim organom je izjavil, da je prišel zato v Zagreb, da bi se sam prijavil oblasti. Višjemu kriminalnemu komisarju Zetkoviću, ki ga je zaslišal, je podal izjavo, da ni zakrivil poneverbe. Špalj je bil včeraj zjutraj izročen državnemu pravdništvu.

* **5 vrst novih umetniških razglednic** za Veliko noč je založila CMD. Razglednice so delo našega domačega umetnika in se odlikujejo po domačnosti in pestrosti. Trgovce, trafikante in cenjene podružnice prosi CMD, da sežejo po njih. Razpečevalcem je dovoljen popust.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Opozarjamo** na današnji oglas Praškega velesejma.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.**

* **Pri lahnem prehladu** vas bodo varovale neugodnih posledic n eventualnega okuženja pastilje Anacot.

* **Rodoljubi!** Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda. 403

* **Za uspešno zatiranje raznih sadnih škodljivcev in bolezni** je najpriporočljivejše sredstvo ARBORIN, ki ga izdeluje »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Iz Ljubljane

u— **Spored jutrišnje** akademije v čast hrvatskemu pesniku Dragotinu Domjaniću v naši operi je naslednji: Baranović Suita iz Licitarskega srca, igra operni orkester. Slavnostni govor Otona Župančiča. Poklonitev mladine pesniku — gojenke mestne ženske realne gimnazije. Širola: iz cikla »V suncu i senci«: Če krova ni, Brvčica. Škrlačak — poje operni pevec Josip Gostič. Šafranek - Kavič: Megla — poje operna pevka Mila Štagljarjeva, Jozefović: Noč — poje operni pevec Julij Betetto. Odmor. Jozefović: Zdrava Marija — moški zbor, Lajovic: Lan — mešani zbor, poje zbor Glasbene Matice ljubljanske. Recitacije iz Domjanićevih pesmi — ga. Mila Šaričeva. Lajovic: Mesečina, Konjović: Popevka — poje operna pevka Majdičeva. Lučič: Spi jalšina — tenor-solo s spremljevanjem orkestra — poje Gostič. Šafranek - Kavič: Proščenje — baritonsolo s spremljevanjem orkestra, poje Robert Primožič. Dirigent ravnatelj opere Mirko Polič, pri klavirju Marijan Lipovšek. Besedilo vseh pesmi, ki so na programu, je Domjanićevo. Predprodaja pri dnevni blagajni v operi. Cene znižane operne.

VALČKOV VEČER
NA TABORU
V SOBOTO, DNE 15. MARCA 1930

u— **Jubilejni koncert Ljubljanskega Zvona.** V proslavo 25-letnice svojega požrtvovalnega narodnega in kulturnega dela priredi pevsko društvo Ljubljanski Zvon v ponedeljek, dne 24. tm. v veliki unionski dvorani koncert, na katerem bo odpel celo vrsto naših zborov, med njimi tudi nekatere, ki se bodo sploh prvič javno izvajali. Dirigent zbora je g. Zorko Prelovec. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Cene običajne koncertne.

u— **25-letnica pevskega društva »Ljubljanski Zvon«.** Dne 23. t. m. dopoldne ob pol 11. v »Unionu« mladinski koncert, dne 24. t. m. zvečer ob 8. istotam slavnostni koncert z vzporedom novih, še ne izvajanih skladb za ženski, moški in mešan zbor a capella in s spremljevanjem. S skladbami so zastopani naslednji skladatelji: Adamič, Dev, dr. Dolinar, Jobst, dr. Kimovec, Sajovic, Mirk, Osterc, Pavčič, Premrl, Prelovec in dr. Schwab. Vstopnice za drugi (jubilejni) koncert so naprodaj v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

u— **Iz gledališča.** V operi bo danes za red C uprizoritev »Bohème«, jutri pa bo Domjaničev večer, ki zaradi svojega izbranega sporeda vzbuja splošno zanimanje. V nedeljo in torek pa bo gostoval v operi prvi tenorist Narodnega divadla v Bratislavi g. Roman Hübner. — Drama pripravlja po lepem uspehu Lipahove komedije zopet nov intimen praznik. Drevi bo premijera Shakespearejevega »Viharja« v režiji prof. Šesta. To je stota režija odličnega umetnika na našem odru. Prijatelji drame, napolnite tudi ta večer gledališče Kupite vstopnice po možnosti že v predprodaji v opernem gledališču

u— **Šentjakobski gledališki oder** bo uprizoril v soboto 15. in v nedeljo 16. tm. velezabavno in ljubko veseloigro v treh dejanjih »Revna kakor cerkvena miš«. Oglejte si to lepo veseloigro. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

u— **Svetovnoznani kvintet črncev,** ki ga marsikdo pozna z gramofonskih plošč pod imenom »The Utica Jubilee Singers«, nastopi prvič na koncertu v Ljubljani 26. tm.

Prepričajte se o trpežnosti
vrvarskih izdelkov
iz prve kranjske vrvarne
Ivan N. Adamič
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31 in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska št. 20; Celje, Kralja Petra cesta št. 33 in v Kamniku, Šutna št. 4.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

u— **Dramatični tečaj ZKD.** Gojenci se opozarjajo, da imata oba letnika v petek ob 19. vajo za »Dantonovo smrt«.

u— **»Matterhorn«.** Jutri, na dan kulturnega filma bo predvajala ZKD v kinu Ideal pri predstavah ob 16, 17.30, 19.30 in 21. film Matterhorn, čigar dejanje se vrši gori visoko v alpskih pokrajinah Matterhorna. Vse turiste, ljubitelje narave in sporta opozarjamo na ta spored. Cene vstopnicam izredno nizke.

u— **Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** vabi na debato, ki se bo vršila v petek 14. tm. ob 20. v lastnem lokalu na Kongresnem trgu 1-II o zadnjem predavanju g. ing. Stanka Dimnika: »Predlog za poglobitev železnic in kolodvora v Ljubljani«. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

u— **Zabava ljubljanskih konservatoristov,** ki se bo vršila v soboto 15. tm. v dvorani Kazine, bo zopet združila našo idealno, glasbo študirajočo mladino in z njo vse njene prijatelje za par srečnih uric. Program bo kratek, ali vse skozi zanimiv in zabaven, primeren za večer. Po sporedu ples ob zvokih jonny-jazza. Na prireditev vabljeni vsi prijatelji našega konservatorija, zlasti svojci konservatoristov. Vabila so na razpolago v Matični knjigarni. Spored kot vstopnica 10 Din, akademiki 10 Din.

u— **Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani** vabi svoje člane na prijateljski sestanek, ki bo v soboto 15. tm. ob 20. v lovski sobi gostilne »Sokol« Pred škofijo. Vstop samo za člane.

u— **Kinologi!** Letošnji redni občni zbor »Jugoslovenskega kinološkega saveza« bo 28. t. m. ob 20. pri »Slonu«.

u— **Javna dražba zarubljenih predmetov** bo dne 15. tm. ob 9. dopoldne dalje na mestnem magistratu, Mestni trg št. I-p. Več na razglasu, ki je nabit na deski.

u— **»Orjem« Ljubljana.** Drevi ob 20. sestanek v prostorih »Preporoda«. Pridite vsi! Prihodnji sestanek odpade zaradi prireditve društva »Soče«.

u— **Smrt v vlaku.** Ko se je ustavil včeraj jutranji vlak iz Zidanega mosta na glavnem kolodvoru, se je začul iz enega izmed vagonov obupen jok mlade ženske. Takoj nato se je zvedelo, da joka spremljevalka mlade bolnice, ki je med vožnjo iz Trbovelj v vagonu umrla. Pozvana policijska komisija, zdravnik dr. Avramović ter nadzornik g. Florjan sta ugotovila, da gre za 18 letno Albino Voje, služkinjo, doma iz Retij. Imenovana je bolehala že dolgo časa na tuberkulozi in je umrla med prevozom v bolnico na oslabljenju srca. Truplo nesrečnega dekleta so prepeljali po ogledu v mrtvašnico k sv. Krištofu.

u— **Vlomi in tatvine.** V kletno shrambo ravnatelja pivovarne Union na Celovški cesti, g. Ignaca Florjančiča, je vlomil v noči na sredo neznan kradljivec ter udrl v razne omare z obleko. Ko je vse razmetal, si je polastil le neke malenkosti in neopažen izginil. — Elektrotehnik Marjan Dolničar je prijavil, da mu je zlikovec odnesel iz predsobe stanovanja v hiši št. 21 Pred škofijo suknjič z listnico s 70 Din in dežnik v vrednosti okrog 570 Din. — V podstrešno sobo hiše št. 12 na Poljanski cesti je bil izvršen v torek, najbrže med opoldanskimi urami skrajno drzen vlom. Neznani storilec je dospel v podstrešje po stopnicah, nakar je z dletom odprl sobo. V sobi se je lotil dveh kovčegov, pograbil 2 starinski zlati broši, 2 cekina, 2 zlata uhana k narodnim nošam in še nekaj drugih dragocenih kosov v vrednosti nad 2000 Din. Tatvino je opazila prva kuharica Pavlina Kovačeva, ki je uslužbena pri oškodovanki ge. Tornago. Policija je storilcu že na sledu.

u— **Blaznež s hranilno knjižico.** V neko kavarno blizu glavne pošte je stopil predsnočnjim neznan starejši človek, se vsedel za mizo v kotu in pričel čudno gledati okrog sebe. Nenadoma je jel kričati nad natakarjem naj mu prinese košček mila, češ da se hoče enkrat pošteno umiti Takoj zatem je posegel v žep in vrgel pod mizo hranilno knjižico. Natakar ter gosti so kmalu uvideli, da imajo pred seboj blazneža, zaradi česar so pozvali stražnika. Ta je odpeljal slaboumnega moža na policijo, kjer so ugotovili, da imajo opravka z blaznim Janezom Strnadom, ki je doma nekje z Dolenjskega. Zjutraj so Strnada zopet izpustili, nakar je napravil drugo senzacijo na Dolenjski cesti. Pričel je namreč kričati, da mu je nekdo ukradel 13 »asov« in zlato uro. Na stražnici so se informirali kdo je nesrečni možak, nakar so ga zopet izpustili, dočim hranijo njegovo hranilno knjižico na policiji. Če je Strnada res kdo okradel, kar končno ni izključeno, bo dognala preiskava.

u— **Polenovka, namočena,** se dobi vedno v delikatesni trgovini S. R. Kovačič, Miklošičeva cesta 32.

Iz Maribora

a— **Češki konzulat o Masarykovi proslavi.** Po povratku v Ljubljano je poslal češkoslovaški konzul g. dr. František Resl prirediteljem Masarykove proslave v Mariboru iskreno zahvalo za lepo pripravo slavnosti in izkazane simpatije celotnega Maribora, tako češkoslovaškemu narodu, kot prezidentu Masaryku, ob priliki proslave njegove 80-letnice. G. konzul izraža polno priznanje krasnemu uspehu proslave in zahvalo požrtvovalnosti Maribora.

a— **Ljudska univerza v Studencih pri Mariboru.** Drevi ob 19. bo predaval načelnik gasilcev g. Kaloh »O prvi pomoči pri nezgodah«. Predavanje se bo vršilo pod nadzorstvom g. dr. A. Korenčana.

a— **Iz gledališča.** Prvaka baleta zagrebške opere ga. Margarita in g. Maks Froman priredita operetni večer z zelo zanimivim sporedom v soboto, 15. tm. Sodeloval bo eden najboljših jugoslovenskih baritonistov, član zagrebške opere g. Drago Hržič. Opozarjamo na ta velezanimivi baletno-koncertni večer. — Brandl trio, ki se je pravkar povrnil z velike in velepospešne turneje ter je zlasti na Dunaju koncertiral s kar največjim uspehom, bo priredil še en večer s popolnoma novim sporedom v soboto, 5. aprila, na kar že danes opozarjamo.

Ufa film! Ob 4., ¼7., ½8. in 9.!
Zveza trojice
Jenny Jugo in Enrico Benfer.
Lepota, ljubezen in senzacije!
Tel. 2730 KINO »DVOR«

a— **Prvi roditeljski sestanek** sklicuje učiteljski zbor državne meščanske šole za petek 14. t. m. na meščanski šoli v Cankarjevi ulici. Starši učencev so vabljeni in prepričani smo, da se bodo vabilu v čim večjem številu odzvali. Čim lepše bo skupno delo, tem lepši bodo uspehi.

a— **Smrtna kosa.** Včeraj zjutraj je v Jezdarski ulici 8 umrla gospa Ana Skočir, vdova po majorju, stara 71 let.

a— **Mestno kopališče** ostane radi snaženja parnega kotla od 24. dalje nekaj dni zaprto

a— **Težka nesreča pri delu.** V Thomasovi tvornici svilenih izdelkov kot specijalist zaposleni apreter Josip Pöcher je včeraj popoldne po nesrečnem naključju padel s hodnika v prvem nadstropju Pri padcu je zadobil poleg zunanjih tudi težke notranje poškodbe. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnico.

a— **Utopljenca so našli** v torek zvečer v Pesnici in sicer pod železniškim vijaduktom med Lajteršbergom in Pesnico. Orožniki so odšli takoj na lice mesta, da izvrše poizvedbe. V utopljencu so spoznali 50-letnega pristavnika Josipa Weissa iz Gačnika pri Jarenini, katerega so pogrešali že delj časa. Weiss je 3. marca odšel iz Maribora, pri Pesniškem dvoru je padel v Pesnico. Tam ga je v torek opazila neka ženska. Prepeljali so ga v mrtvašnico.

a— **Vlom v Limbušu.** V noči od 10. na 11. t. m. je bilo vlomljeno v mesnico gostilničarja in mesarja g. Julija Robiča. Storilci so s svedrom, ki so si ga »izposodili« pri sosedu, navrtali vrata v mesnico, jih nato izrezali, da je lahko eden segel z roko notri in zapah odmaknil. Iz mesnice je izginilo kakih 15 kg suhega in nekaj sirovega mesa ter okrog 150 Din drobiža. Ker so vrata iz mesnice v gostilniško sobo bila odprta, so se prijazni gostje tudi tam poslužili nekaj litrov vina in steklenice žganja. V torek zjutraj je takoj šla na lice mesta orožniška patrulja iz Studencev, zraven pa tudi detektiv Grobin iz Maribora s policijskim psom. Pri sosedni hiši ukradeni kramp so našli na župnikovem gnojišču, sveder in nekaj drugega orodja — tudi vse pri sosedu ukradeno — pa v župnikovem stranišču. Policijski pes je pri sosedovi hiši zagrabil sled in šel za njo skozi gozd, vinograd in čez polje do neke viničarije na hribu za Limbušem, tam pa se je sled naenkrat izgubila. Orožniki so mogli samo ugotoviti, da o udeležbi prebivalcev viničarije na vlomu ne more biti govora in se zasledovanje vrši sedaj v drugo smer.

a— **Vlom v Limbušu.** V noči od ponedeljka na torek so neznani vlomilci vlomili v gostilno posestnika in gostilničarja Julija Robiča v Limbušu, vendar niso imeli posebne sreče. Dobili so samo dva manjša denarna zneska, steklenico slivovke in več manjših stvari. Kakor se nam poroča, so studenški orožniki vlomilcem že na sledu.

Iz Celja

e— **Celjsko Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 17. t. m. ob 20. bo v risalnici meščanske šole predavala ga. Kondo Kawasse Tsuneko, soproga bančnega ravnatelja Industrijske češke banke v Ljubljani »O japonskih običajih in o japonski ženi«. K velezanimivemu predavanju je vabljeno zlasti naše ženstvo.

e— **Pregled motornih vozil v Celju.** Pregled motornih vozil se bo vršil 15. in 22. marca v Celju na Lanovžu pred mestno garažo, ob 8. zjutraj. Pregledana bodo 15. marca motorna vozila iz Celja, dne 22. marca pa motorna vozila iz sreza Celje. Oba dopoldneva sta določena za pregledovanje osebnih avtomobilov, popoldne ob 15.

Prava kolinska cikorija

pridejo obakrat na vrsto tovorni avtomobili, za njimi pa motorna kolesa. Vsak naj se točno ravna po določenem programu.

e— **Nov sneg v Celju.** V torek zvečer je po celodnevnem dežju pričelo okrog 22. ure gosto snežiti. Kljub veliki mokroti je sneg obležal ponekod celo na cesti, v prvi vrsti pa seveda na lišnih strehah. Proti jutru se je vreme spremenilo in sledil včeraj hladen in suh dan. Sem pa tja je celo posijalo solnce, ki pa je bilo zaradi mrzlega vetra brez moči.

Iz Tržiča

č— *Masarykova proslava* se je izvršila tudi v Tržiču na pobudo Sokola in s sodelovanjem pevskega zbora Bralnega društva in salonskega orkestra Kerne v nedeljo dopoldne ob 11. v Sokolnici ob prav lepi udeležbi zelo dostojno z nagovori, recitacijami in orkestralnimi točkami.

č— *Kuharskega tečaja*, ki ga je priredilo Kolo jugoslovenskih sester pod predsedstvom ge. Anke Polakove, se udeležuje 14 gospa in se vrši v kuhinji meščanske šole vsak ponedeljek in petek zvečer od 5. do 9. zvečer. Predvidoma bo trajal šest tednov.

Iz Kočevja

kč— *Učiteljsko društvo za kočevski okraj* bo imelo svoje zborovanje v soboto 15. t. m. v Kočevju. Ker je to zborovanje zelo važno, naj se ga vsi člani zanesljivo udeležijo.

Iz Hrastnika

h— *Opozorilo.* Zlagališče lesa pri Strancu je že skoro založeno, a les še vedno privažajo. Tako so začeli zlagati debele hlode kar ob občinski cesti. Poleg tega pa so ti vozniki iz okoliških hribov jako ljubeznivi. Ko zlagajo svoj les, ne pogledajo prav nič okrog sebe. Tako se morajo peši, ki hodijo tu mimo, umikati včasi celo čez ležeče hlode, da jih ne zadene les, ki ga zlagajo. Prizadeti prosimo merodajne faktorje, naj narede tu red in naj nauče te voznike tudi manir, ki bi jim bile potrebne, če pridejo na »veliko cesto«.

Iz Šoštanja

št— *Masarykova proslava* se bo vršila v tuk. sokolskem domu v nedeljo 16 t. m. ob 11. dopoldne. Slavnostni govor bo govoril starešina okrajnega sodišča g. Anton Potočnik. Poleg tega bo petje moškega zbora pod vodstvom učitelja g. Jurčeta Vrežeja in pa krajši nagovori zastopnikov društev in korporacij. Vabila k udeležbi bo razposlalo Sokolsko društvo vsem društvom ter uradom. Vstopnine seveda ne bo!

št— *Himen.* V nedeljo se je poročil na premogovniku v Velenju uslužbeni inženjer Franc Uršič z gdč Ido Kvartičevo, hčerko posestnika in lesnega trgovca v Stari vasi. Poroka se je vršila v Škalah, poročne obrede je opravil dekan msgr. Rotner. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Iz Ptuja

j— *»Naš gospod župnik« na ptujskem odru.* Zelo efektna satirična francoska veseloigra »Naš gospod župnik«, ki ga povsod uprizarjajo z največjim uspehom, se bo uprizorila v ptujskem gledališču v petek, 14. t. m. V naslovni vlogi nastopi gospod J. Daneš, ki obenem slavi 25letnico svojega umetniškega delovanja.

Iz Ljutomera

lj— *»Grofica Marica«.* Vaje za to melodiozno in povsod priljubljeno opereto se bližajo koncu. Premijera je določena za 18. t. m. zvečer, ponovitve za 23 in 25. tega meseca popoldne. Dramski odsek Sokola pričakuje, da bodo prihiteli gledalci od blizu in daleč, da tako nagradijo trud in delo več mesecev.

lj— *Avtomobilska nezgoda.* Osebni avto g. Zavratnika je 7. t. m. zadel na cesti mimo pokopališča v železen voziček, na katerem prevaža opekarna Krainz glino preko oblastne ceste. Sunek je vrgel voziček s tira in ga prevrnil, avto pa je dobil spredaj take poškodbe, da je moral v reparaturo. Ranjen ni bil nihče.

Živčne bolečine, ishias, revma

V enem dnevu oproščen silnih bolečin.

Gospod J. Wilhelm v M. piše: Že dve leti sem trpel tako zelo na ishiasu, da nisem mogel ne stati, ne hoditi, niti zapustiti postelje. Kar kričal bi zaradi bolečin. Noben človek ne more verjeti, kaj sem pretrpel. Nič mi ni pomagalo. Pa mi je žena prinesla iz lekarne Togal.. Učinek je bil naravnost čudovit. Ko sem použil le par tablet, sem se popolnoma popravil. Zato svetujem vsakemu trpečemu, da si takoj preskrbi cenen in sigurno učinkujoč Togal. Nihče ne bo obžaloval tega izdatka. — Enako poročajo mnogi tisoči, ki so jemali Togal-tablete proti revmi, protinu, ishiasu, hripi, boleznim prehlada, živčnim boleznim in glavobolu. V Vašem lastnem interesu je, da poizkusite s Togalom. Jamčimo, da bo takoj učinkoval in da je popolnoma neškodljiv. Prave Togal-tablete dobite v vseh lekarnah. Če slučajno niso na razpolago, jih takoj dobavimo. Cena 18 Din.

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani 11. marca 1930.

(Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm)

Ljubljana: 7, 746.4, 2, 85, —, 10, dež, sneg 44.2. *Maribor:* 7, 746.2, 1, 90, NW4, 10, dež, sneg, 23.0. *Zagreb:* 7, 746.4, 3, 90, SW4, 10, dež, 4. *Sarajevo:* 7, 744.8, 2, 90, WNW4, 10 dež, 4.0. *Sarajevo:* 744.8, 2, 90, WNW4, 10, sneg, 6.0. *Skoplje:* 7, 743.4, 9, 100, W4, 10, dež, 2.0. *Split:* 7, 744.2, 5, 90, NE2, 4, dež, 15.0.

Solnce vzhaja ob 6.18, zahaja ob 18.2, luna vzhaja ob 16.17, zahaja ob 6.8. — Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 6.0, najnižja: 1.2 Najnižja temperatura: v Mariboru 1; v Zagrebu 3; v Beogradu 5; v Sarajevu 2; v Skoplju 5; v Splitu 4.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo vreme; semintja tudi padavine. Temperatura okoli ničle. V gorah snežni viharji in nevarnost za plazove

GOSPODARSTVO

Jugoslavija in carinsko premirje

Iz pravkar objavljenega govora, ki ga je imel trgovinski minister **dr. Juraj Demetrović** koncem pret. meseca v plenumu konference za carinsko premirje v Ženevi, posnemamo naslednje podrobnosti:

Akcija, ki jo je Društvo narodov podvzelo v cilju olajšanja izmenjave dobrin in trgovinskega prometa je v naši državi naletela na popolno razumevanje in odobravanje. Tako stališče je za Jugoslavijo tem lažje, ker je bila jugoslovenska trgovinska politika vedno v veliki meri liberalna in se sistem uvoznih in izvoznih prepovedi ali omejitev in sistem kontingeatiranja ne prakticira. Naša država je že doslej vodila trgovinsko politiko, ki gre za tem, da se konsolidirajo carine. Carinska zaščita industrije ni nikoli presegala danes v Evropi običajnih meja. Obremenitev našega izvoza po carinah pa se je v zadnjih letih še zmanjšala, kajti od 1730 postavk naše carinske tarife je bilo do srede pret. leta po trgovinskih pogodbah znižanih ali vezanih 588 postavk, ki se nanašajo na 60 % vsega našega uvoza Pri tem ni upoštevana vrednost blaga iz 126 postavk, ki je oproščeno carine. Glede na svojo dosedanjo politiko Jugoslavija v načelu ne more zavzeti odklonilnega stališča napram ideji carinskega premirja Pač pa je morala glede na važnost nekaterih določb načrta konvencije in glede na gotove pojave v gospodarskem življenju drugih držav uvideti, da more pristopiti k konvenciji le tedaj, če se predhodno izpolnijo gotovi pogoji.

Predvsem je treba upoštevati obseg one določbe, ki omogoča posameznim državam pristop k konvenciji z gotovimi pridržki, kar pomeni izključenje gotovih carin iz okvira carinskega premirja. Jugoslavija bi prišla v prav mučno situacijo, če bi se s takimi pridržki za agrarne proizvode, ki predstavljajo pretežni del našega izvoza, še bolj otežkočil naš izvoz. Če bi se od konsolidacije carin izvzele carine na agrarne proizvode in bi se dala možnost za njihovo nadaljnje dviganje, tedaj bi bila Jugoslavija primorana zaradi agrarnega protekcijonizma gotovih industrijskih držav preiti k forsirani industrijalizaciji. Nič manjše važnosti za pristop k konvenciji je tudi pogoj, da se v vseh državah - podpisnicah carinskega premirja uveljavi tudi konvencija o uvoznih in izvoznih prepovedih.

Končno je treba še ugotoviti, da obstoja v trgovinsko - političnem, carinskem in splošnem gospodarskem pogledu med državami velika neenakost, ki se ne nanaša samo na postopanje z blagom, temveč tudi na različno stanje razvoja V takih razmerah predlagano carinsko premirje ne more imeti enak vpliv vse države in bi konsolidacija sedanjih carinskih režimov pomenila dejansko konsolidacijo obstoječih neenakosti; pomenila bi sankcijoniranje vseh onih visokoprotekcijonističnih struj, prepovedi in omejitev, ki se še sedaj več ali manj uporabljajo. Zato smatra jugoslovenska vlada, da bi bilo v svrho konsolidacije carin potrebno, da se predhodno spravijo carinski režimi posameznih držav v sklad s špecijalnimi življenskimi pogoji in potrebami posameznih držav.

Občni zbor gremija trgovcev Celje

V torek zvečer se je pod vodstvom načelnika gosp R. Stermeckega vršil v mali dvorani Narodnega doma redni letni občni zbor Gremija trgovcev v Celju. V svojem nagovoru je gosp. Stermecki orisal stanje celjskega trgovstva v preteklem letu in se posebej dotaknil raznih perečih vprašanj, tako prestopanja uslužbenstva nemških trgovskih tvrdk iz bolniškega zavarovanja pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani k društvu »Merkur« v Zagrebu, dalje o delovnem času, o trgovskem prometu, o hmeljski krizi v Savinjski dolini, o škodljivem krošnjarstvu ter o novem poslopju gremija v Razlagovi ulici. Tajniško in blagajniško poročilo je podal tajnik gosp. Dolinšek. Gremij ima 285 članov, med katerimi 57 trenutno ne izvršuje svoje obrti, 22 pa jih sploh že dalje časa ne biva v Celju. Protokoliranih obratov je 98, neprotokoliranih pa 187. Podrobno je poročal tajnik o delovanju gremijalnega načelstva, o njegovih borbah za ureditev telefonskega prometa, za znižanje davkov ter za ugodno rešitev vseh aktualnih trgovskih vprašanj. Proračun za bodoče leto izkazuje 62.069 Din izdatkov ter 13.500 Din dohodkov Primanjkljaj 48.569 Din bo pokrit z doklado v nespremenjeni višini, ki je znašala lani 50 000 Din. O splošnem trgovskem položaju je nato predaval tajnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani gosp Kaiser. Predavanju je sledilo med slučajnostmi več važnih zadev, tako podaljšanje vajeniške in pomočniške dobe na 7 let, sprememba gremijalnih pravil v par točkah, nakar so sledile volitve odbora novoustanovljenega odseka trgovcev z manufakturnim blagom in odseka trgovcev s špecerijskim in kolonijalnim blagom. Kot delegati za Zvezni občni zbor so bili določeni gg.: Stermecki, Lukas in Fazarinc in kot namestniki gg. Leskovšek, Loibner in Alojz Mastnak; kot delegata v Zvezni odbor pa sta bila izvoljena gosp. Stermecki in namestnik gosp. Ravnikar.

= **Posojila pri Državni hipotekarni banki.** Po rešitvi upravnega odbora Državne hipotekarne banke se začno sprejemati prošnje za menična posojila z intabulacijo na prvo mesto. Rok posojila je tri leta z 8% obresti na leto; odplačilo kapitala znaša v prvem letu 20 %, a v ostalih dveh letih po 40 %. Menica mora biti podpisana od treh oseb, od katerih mora biti akceptant tudi lastnik nepremičnin, a ostala dva kot žiranta. Ta menična posojila se bodo izdajala v mestih in trgih samo z intabulacijo na nepremičnine, ki se nahajajo ob določeni regulacijski črti. Prosilec položi skupaj s prošnjo za posojilo gotovi znesek za cenitev posestva po skali, ki je določena za dolgoročna hipotekarna posojila. Prošnji za posojilo, katere formular se dobi v banki, mora vsak prosilec priložiti še: zemljeknjižni izvleček, posestni list, načrt zgradb, potrdilo o regulacijski črti in potrdilo o davkih. Točna navodila se dobe v podružnici Državne hipotekarne banke, bančni oddelek.

= **Predlog balkanske carinske unije.** Dr. Gjorgjevič iz Beograda je te dni objavil v grških listih zanimiv članek, v katerem predlaga ustanovitev medbalkanske carinske unije. Balkanske države naj bi ustvarile skupni ekonomski blok, ki bi tudi kot enota nastopal v mednarodnem gospodarskem življenju. Gospodarsko zbližanje med balkanskimi državami bi povoljno vplivalo tudi na medsebojne politične razmere. Blok večinoma agrarnih balkanskih držav bi tudi v trgovinsko - političnem pogledu lažje uveljavil svoje zahteve napram zapadnoevropskim industrijskim državam. Akcija za ustanovitev take unije je baje že v pripravi.

= **Polet avstrijskega mlekarstva.** Avstrija, ki je še pred leti uvažala ogromne količine mleka in sirovega masla, je lani v tem pogledu postala **že izvozna država.** Izvoz mleka iz Avstrije je lani presegal uvoz za 920.000 šilingov ali 7.5 milijona Din, izvoz sirovega masla pa je presegal uvoz za 2.8 milijona šilingov ali za 22.5 milijona Din. Silen napredek avstrijskega mlekarstva nam postaja šele povsem jasen, če upoštevamo, da je Avstrija še l. 1924. uvozila za 320 milijonov Din mlečnih izdelkov, izvozila pa jih je samo za 9 milijonov Din. V tem letu smo tudi še iz Slovenije izvozili v Avstrijo za okrog 30 milijonov Din mleka, danes pa je skoro vsak izvoz nemogoč. Povečana avstrijska domača mlekarska produkcija pa ni pokrila samo prejšnji primanjkljaj, temveč še ogromno povečano potrebo domačega konsuma.

= **Nov gospodarski adresar.** Zbornica za TOI v Zagrebu je izdala gospodarski adresar, ki vsebuje industrijo, uvozno in izvozno trgovino, denarne zavode in ona gospodarska podjetja, ki so v posredni ali neposredni zvezi z našo zunanjo trgovino. Gradivo je razdeljeno po panogah kakor tudi po predmetih produkcije, odnosno trgovine. Adresar je sestavljen v hrvatskem, francoskem, angleškem in nemškem jeziku in bo tako lahko služil tudi inozemskim interesentom. Tekstni del obsega 232 strani ter stane knjiga 40 Din.

= **Poštna hranilnica v februarju.** Tekom februarja ni bilo v stanju Poštne hranilnice večjih sprememb. Čekovne vloge so se zmanjšale od 952.0 na 845.7 milijona Din (lani koncem februarja 618.2 milijona Din), in sicer zaradi nazadovanja pri zagrebški in sarajevski podružnici, dočim so se čekovne vloge pri centrali v Beogradu zopet dvignile na 327.9 in pri podružnici v Ljubljani na 148.6 milijona Din. Stanje hranilnih vlog je koncem februarja doseglo 120.6 milijona Din. Čekovni promet, ki je iz sezonskih razlogov v februarju vedno najmanjši, je letos znašal 4570 milijonov Din napram 3632 milijonom v februarju pret. leta, od tega 49.6 % brez gotovine (lani 46.0 %).

= **Koncesija za avtobusni promet.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je poslalo vsem banskim upravam razpis glede izdajanja koncesij za avtobusni promet, po katerem se smejo te **koncesije odslej izdajati le za dobo enega leta.** Ta ukrep trgovinskega ministrstva je v zvezi s pripravami za izdajo posebnega zakona o avtobusnem prometu.

= **Razpis finančnega ministrstva glede plačila takse na kartoteke** (glej nedeljsko »Jutro«) je sedaj objavljen v »Službenih Novinah« od 10. t. m.

= **Izplačilo 17. kupona 7% investicijskega posojila** se bo pričelo 15. t. m. pri vseh davčnih upravah, pri Poštni hranilnici s podrejenimi poštnimi uradi in pri pooblaščenih denarnih zavodih.

= **Novi kolki.** V »Uradnem listu« od 12. t. m. je objavljen razglas o novih kolkih po 0.10, 0.20, 2, 5, 10, 20, 100 in 250 Din.

= **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 4000 kg svinčenih plomb; do 14. t. m. glede dobave 1000 kg vrvi, 1000 kg mila in 2000 kg kristalne sode. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 300 komadov izolatorjev in 200 komadov opor. Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 200 kg azbestne volne, 300 kg azbestnih plošč, 450 metrov kaučukastih cevi, 300 komadov kaučukastih obročev in 200 komadov spojk in lijakov za stranišča; do 22. t. m. glede dobave 2300 kg topilnega jekla; do 24. t. m. pa glede dobave 18.000 kg karbida. (Predmetni oglasi so na vpogled pri Zbornici za TOI.) Dne 17. t. m. se bo vršila pri provijantskem odseku ministrstva za vojsko in mornarico v Beogradu ustmena licitacija glede dobave 50.000 vreč iz jute. Dne 25. t. m. se bo vršila pri računsko - ekonomskem oddelku ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 1000 komadov poštnih predalov. (Oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenih oddelkih.)

BORZE

12. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Več potrebe je bilo v devizah Praga in London. Tečaji deviz so v glavnem ostali nespremenjeni. Deviza Newyork se je nekoliko okrepila, dočim sta devizi Dunaj in Praga za malenkost popustili. Med efekti je bilo zaključeno 7% Blairovo posojilo po 84

Na zagrebškem efetnem tržišču je bila danes Vojna škoda dalje čvrsta ter se je trgovala za aranžma po 416, za kaso po 416 do 4165 in za december po 423. Tudi v ostalih državnih papirjih je tendenca ostala nespremenjeno prijazna, vendar ni prišlo do prometa. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Jugo banki po 88.5, v Obrtni po 36 in v Kreditni (Zagreb) po 101, med industrijskimi papirji pa v Nihagu po 1.50, v Slaveksu po 80 in v Trboveljski po 465.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.715, Berlin 13.4975-13.5275 (13.5125) Bruselj 7.8915, Budimpešta 9.8987, Curih 1094.4-1097.4 (1095.9) Dunaj 795.93-798.93 (797.43), London 274.95-275.75 (275.35), Newyork 56.33, Pariz 220.59-222.59 (221.59) Praga 167.39-168.19 (167.79)

Zagreb. Pariz 220.59 — 222.59, London 274.95 — 275.75, Newyork kab. 56.54, ček 56.43, Bruselj 789.15, Milan 295.509—297.509, Amsterdam 22.6828 — 22.7428, Berlin 13.4954 — 13.5154, Dunaj 795.93 — 798.93, Curih 1094.4 — 1097.4, Praga 167.39—168.19, Budimpešta 788.37 — 991.37

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.225, London 25.13125, Newyork 516.90, Bruselj 72.02, Milan 27.065, Madrid 63.40, Amsterdam 207.37, Berlin 123.27, Dunaj 72.77, Praga 15.31, Budimpešta 90.325, Bukarešta 3.0775.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 96 bl., 7% Blair 83.5 bl., Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Kreditni zavod 160 denar, Strojne 75 den., Vevče 132 den., Ruše 250 do 260, Kranjska industrijska 258 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 415.75 — 417, za april 415 do 417.5, za junij 416—419, za december 423 do 424, investicijsko 84 — 84.5, agrarne 50 do 52, 8% Blair 93.5 — 95, 7% Blair 83.125 do 84.25; bančne vrednote: Prištediona 850 do 855, Jugo 88.5 — 90, Union 209 — 210, Narodna (ex coupon) 8200 — 8400, Srpska 165 den., Zemaljska 137 — 138, Obrtna 36 do 38, Kreditna (Zagreb) 101 — 105; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 blago, Nihag 1.5 — 2, Gutmann 185 — 190, Slaveks 80 — 81, Slavonija 200 den., Drava 267 do 285, Šećerana 385 blago, Brod vagon 107.5 do 112.5, Vevče 125 den., Dubrovačka 435 den., Trbovlje 465 — 467.5.

Beograd. Vojna škoda 416 — 418 zaklj., za mesec marc 417 — 419 zaklj., investicijsko 86.5 — 87.5, agrarne 52 den., 7% Blair 86.5

Lepši zobje
SARGOV
KALODONT

Blagovna tržišča

Vino

+ **Na banaškem vinskem trgu** so se cene vinu v zadnjem času zaradi razmeroma majhnih zalog nekoliko okrepile. Bela vina (9.5 do 10.5 st.) stanejo 2.50 — 3.25 Din, močnejša 3.50 — 3.75 Din, stara vina pa 2.25 do 3.25 Din za liter. Cena sortiranim vinom je ostala nespremenjena okrog 5 Din za liter.

Les

+ **Ljubljanska borza** (12. t. m.) Tendenca mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona tramov. Povpraševanje je za smrekove deske (I., brez grč, od 16 cm navzgor, 18, 24 in 48 mm, dolž. 4—6 m), za 1 vagon parjene bukovine (I., II., media 23—24 cm, deb. 12, 27, 40, 50 in 60 mm), za bordonale (27/28 do 40/40, 6 do 12 m), za bukovino (naravno, ostrorobo, očeljeno, od 14 cm navzgor, od 2 m dolž. navzgor, deb. 48, 58, 78 in 98 mm), za bukove pragove (slabše kakovosti, ki so bile pri prevzemanju izločene kot škart) ter za trame v raznih dimenzijah. Nudijo se borovi morali in polmorali (100 m³, 80/80, 80/40, 70/70, 35/70), dalje bukovi hlodi, 100—150 m³ borovine, 7 vagonov hrastovih okroglic in cepanic ter 30 vagonov hrastovih vezanih odpadkov (1.20 m dolžine).

Žito.

+ **Ljubljanska borza** (12. t. m.) Tendenca za pšenico skoraj čvrsta, za koruzo nestalna. Zaključkov ni bilo. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 80 kg po 255 — 257.5; 78 kg po 250 — 252.5; 77 kg po 247.5 — 250; **koruza:** baška, sušena, navadna tarifa po 175—177.5, mlevska tarifa po 167.5 — 170, času primerno suha, mlevska tarifa po 145 — 147.5; **rž:** baška, 72/73 kg po 195 — 197.5; **oves:** baški, navadna tarifa po 195 — 197.5; **moka:** »0«, fco Ljubljana, plač. po prejemu po 405—410.

+ **Novosadska blagovna borza** (12. t. m.) Tendenca nestalna. Promet: 33 vagonov pšenice, 115 vagonov koruze, 6 vagonov moke in 1 vagon ovsa. **Pšenica:** baška, 77 kg 195 do 200; 78 kg 197.5 — 202.5; banaška, Tisa, šlep, 78 kg 200 — 207.5; gornjebanaška, 78 kg 195 — 202.5; sremska, 77 kg 185 do 190. **Koruza:** baška in sremska 85 — 87.5; za april 87.5 — 90; za april - maj 90 do 90.5; banaška 80 — 85. **Oves:** baški in sremski 125 do 130. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 115 — 120. **Moka:** baška »00« 350 do 340; »2« 290 — 300; »5« 232.5 — 240.5; »6« 175 — 195; »7« 135 — 145. **Otrobi:** baški 75 — 80.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (12. t. m.) Tendenca mlačna; promet živahen. **Pšenica:** za marc 18.65, 18.60 (obračunski tečaj 18.60), za maj 19.34 — 19.35 (19.60), za oktober 19.45 — 19.46 (19.60); **rž:** za marc — (10.80), za maj 11.12 — 11.13 (11.30); **koruza:** za maj 10.50 — 10.52 (16.60), za julij 10.91 — 10.93 (11), tranzitna za maj 9.76 do 9.78 (9.90).

Sport

Sportvereinigung Urfahr v Ljubljani

Letošnja pomladanska predsezona nam je prinesla že več mednarodnih tekem. Po gostovanju dunajskih profesijonalcev Wackra ter drugoplasiranega graškega Sportkluba, bomo imeli v soboto in nedeljo prvič priliko pozdraviti tudi zastopnika gornjeavstrijskega nogometa. Prvak in pokalni zmagovalec Sportvereinigung Urfahr iz Linca je po moči enak graškim klubom ter je eden izmed najboljših in najmočnejših amaterskih klubov Avstrije. Moštvo je zaradi bližine Dunaja, Nemčije in Češkoslovaške v stalnih stikih z najboljšimi klubi in ni čuda, da je zaradi tega nivo moštva na precejšnji višini. Poleg že včeraj navedenih uspehov z dunajskimi profesijonalnimi moštvi beleži Sportvereinigung Urfahr jako lepe rezultate napram češkim in južnonemškim klubom. Eden izmed vodilnih profesijonalnih klubov Češke FK Karlsbad je moral z 2 : 4 kloniti pred moštvom iz Linca. Znana brnska kluba Židenice in Makabi sta izgubila z 1 : 2 in 1 : 5. F. C. Pforzheim, ki je, kakor znano, premagal Haška in Concordijo ob priliki njune turneje ter je eden najmočnejših klubov južne Nemčije, je po enakovredni igri zmagal s 4 : 2, kar je jako laskav rezultat za prvaka Gornje Avstrije.

Ilirija ne bo imela lahke naloge, posebno ker njeno moštvo še ni povsem konsolidirano. Edina pot, po kateri je mogoče zadobiti boljšo formo in stalnost, so pač mednarodne tekme z dobrimi nasprotniki, katerih smo pa v preteklem času zelo pogrešali v Ljubljani Pot, ki jo je izbrala Ilirija, je sicer zvezana z velikimi denarnimi žrtvami, vendar je edina, ki more spraviti naš nogomet na višjo točko.

ŽSK Hermes. Seja upravnega odbora bo v četrtek ob 20.30 pri g. Štepicu. Udeležite se zanesljivo in točno.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes ob 18.30 v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet« sestanek I. moštva in rezerve (skupine I.); prosim točno! Trening na igrišču je ob torkih in četrtkih za skupino I., v sredo in petek za skupino II. Pričetek ob 15. Vsak igralec mora trenirati dvakrat tedensko.

SK Svoboda. Danes v četrtek trening I. in II. skupine. Prosim do 18.30 v naši garderobi.

ŽSK Hermes vabi novoizvoljene odbornike, da se danes zanesljivo udeleže seje upravnega odbora ob 20.30 pri g. Štepicu. Točnost!

Službene objave LHP-a. (Iz seje u. o. 6. marca). Čitajo se s pravom 14. marca 1930 za SK Savo, Sevnica Pavla Golob, za TKD Ateno Godler Albina in Klasek Milena. Savezu se predlaga v črtanje SK Javornik, Rakek na lastno prošnjo. Prihodnja seja bo v četrtek 13. t. m. ob 20. v damskem salonu kavarne Emona.

Plavalna sekcija SK Ilirije opozarja vse člane na oglas v kopališču glede strogo obveznega ocenjevalnega plavanja v soboto 15. t. m. ob 16. za gospode in v nedeljo 15. t. m. ob 10. za dame — Seja načelstva plavalne sekcije bo danes ob 18.15 v damskem salonu kavarne Emone.

Sportni drobiž

Tekme italijanskega prvenstva prošle nedelje so prinesle naslednje rezultate: Juventus : Livorno 4 : 1, Pro Patria : Alessandria 4 : 0, Padova : Torino 1 : 0, Lazio : Genova 3 : 0, Bologna : Trieste 1 : 0, Cremonese : Roma 1 : 0, Ambrosiana : Pro Vercelli 4 : 0, Modena : Milano 1 : 1.

K ponovnemu tekmovanju za drsalno prvenstvo Evrope, ki se vrši v soboto in nedeljo v Berlinu, se je prijavilo 13 konkurentov, in sicer: Avstrija : Schäfer, Wrede, Bernhauser, dr. Dirtler, Hartmann; Češkoslovaška : Sliva, Gold, Sachs, Braznovsky, Finska : Nikauen; Nemčija : Härtel, Bager, Wellmann. Grafström je torej letos izostal pri svetovnem in pri evropskem prvenstvu.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Četrtek, 13. marca

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Dr. Bajc: O jeziku in jezikih. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Uvod v opero. — 19.30: Prenos opere »Boheme« iz gledališča; v odmorih poročila.

Petek, 14. marca

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. —18.30: Esperanto. — 19: Ga. Skuškova predava o japonski ženi. — 19.30: Italijanščina. — 20: Predavanje o pevskem pouku. — 20.30: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.40: Opoldanski koncert. — 17.05: Jazz. — 20: Prenos opere iz nar. gledališča. — 21: Poročila. — 22.15: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prenos opere iz nar. gledališča. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19: Prenos iz gledališča: Weberjeva opera »Oberon«. — 22.20: Koncert moderne glasbe. — BRNO 16.30: Koncert iz Prage. — 19: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Lahka glasba. — 20.15: Prenos simf. koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Reproducirana glasba. — 16.30: Klavir, petje, violina. — 20: Čajkovskega opera »Evgen Onegin«. — BERLIN 16.30: Orkestralen koncert. — 18.10: Mladinski glasbeni program. — 20.10: Muzika s ceste. — Koncert godbe na pihala. — FRANKFURT 16: Skladbe H. Wolfa. — 20.10: Prenos iz Stuttgarta. — 22.15: Prenos iz Londona. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Koncert orkestra. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16: Koncert iz Frankfurta. — 20: Koncert filharmoničnega orkestra. — 22.15: Prenos iz Londona. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 17.30: Koncert orkestra. — 19: Zabaven večer. — 20: Koncert opernega orkestra. — 22.30: Lahka godba. — LONDON 21: Simf. koncert. — 23.30: Godba za ples. — RIM 17.15: Koncert solistov. — 21.02: Opereta »Jesenski manevri«.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »CLAVEN« je mast

Zaščitni znak — Clavén — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrniak

lekarnar — Sisak

TVRDKA A. KUNC

LJUBLJANA, Gosposka ulica

Cene kar mogoče nizke!

priporoča svoje izborne izdelke

moških oblačil

Prevzamem bone v celoti

pri takojšnjem nakupu blaga ali tudi v dobropis za poznejšo dobavo.

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“. MARIBOR

Aleksandrova cesta štev. 19. 3626

Iz življenja in sveta

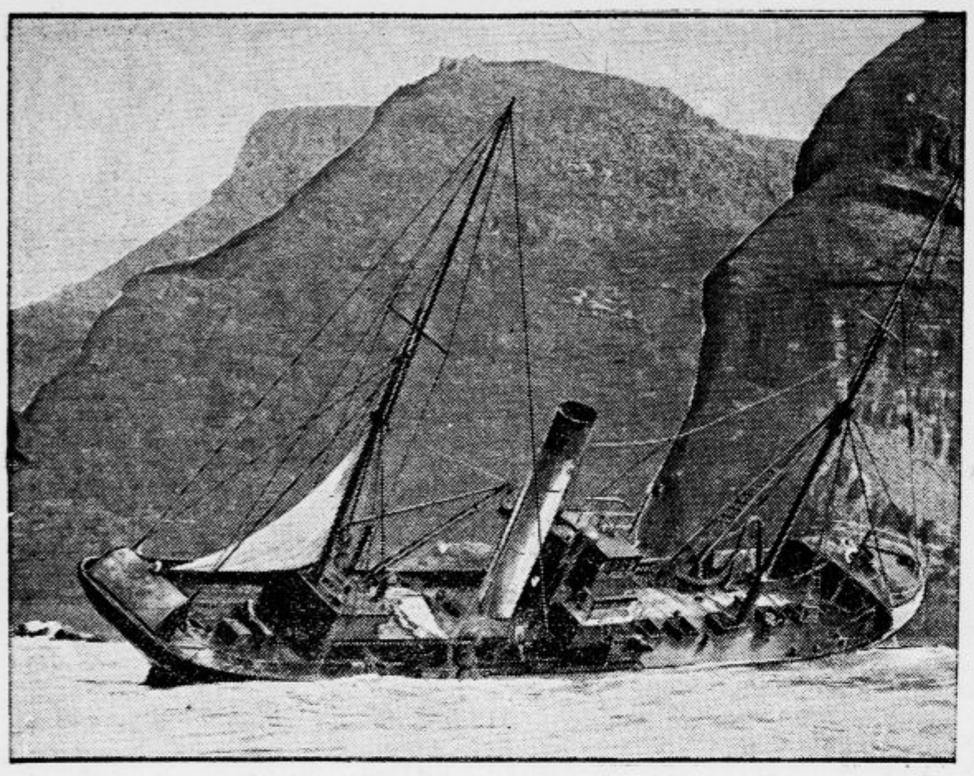

Pomladanski viharji

Parnik »Shackleton« so valovi treščili ob skalovje na otoku Rathlin (severna Islandija).

Lahek zaslužek

Mlad Američan s skromnim imenom Smith, toda edini sin chicaškega milijonarja, si je prišel ogledat London in je vestno obiskoval po vrsti vse muzeje in razstave. Nekoliko dni pozneje se je ustavila v istem hotelu in sicer tik ob Smithovi sobi jako lepa, bogato oblečena in strogo dostojna mlada ženska. Mr. Smith se je zanjo pričel zanimati potem, ko jo je, seveda slučajno, opetovano srečal po galerijah, kjer je bila zatopljena v umetnine. Naposled je Smithovo zanimanje narastlo tako, da je uporabil vse svoje zveze in ga je hotelski ravnatelj pri popoldanskem čaju predstavil krasni ge. McAllanovi. Izkazalo se je, da je ločena žena: zapustila je surovega moža in zdaj je hotela živeti samo za lepoto. Mr. Smith se je izkazal kot sorodna duša in se je končno nekega večera jako pozno zadržal pri sosedi. Nenadno je prekinil lepo razpoloženje ropot od zunaj: nekdo je besno trkal na vrata in vpil, da mora noter. Kaj takšnega v najboljšem londonskem hotelu, kjer so toliko pazili na mir odličnih stanovalcev! Mr. Smith se je urno vsedel k pisalni mizi in razgrnil velikanski ameriški dnevnik, med tem ko je pohitela bleda mrs. McAllanova odpirat vrata. V sobo je tedaj planil lepo oblečen gentleman in se besno zakadil v gosta: »Jaz sem nje soprog! Kaj delate vi tu?!« Najbrž bi prišlo do hudega spopada, če ne bi ločila drhteča gospodinja obeh mož. »Moj Bog!« je zaihtela, »odkupite se od te zverine z večjim zneskom, sicer sem izgubljena!« Mladi Smith je široko odprl oči, a naposled je smatral za umestno, da nasilnežu ponudi ček z lepim zneskom 1200 funtov šterlingov. Gospa je bila namreč res prelahko oblečena in angleške sodnije ne poznajo usmiljenja napram kršilcem javne morale: navadno roma obdolženka v poboljševalnico... Vročekrvni mr. McAllan se je dolgo upiral, češ da ni sodnijsko ločen od svoje žene in da mu je obljubila, da bo spodobno živela. Sodnija bi mu itak priznala večjo odškodnino! Nazadnje se je pa vendar dal omehčati, ko mu je Smith povedal, da bi bil tudi pripravljen poročiti se s svojo ljubeznijo. Izginil je z gragoc. čekom. Požrtvovalni Smith je pričakoval novega izbruha ljubezni, a namesto tega se je gospa krčevito zjokala. Izjavila je, da se sramuje in da ne mara narediti Smitha za žrtev stalnega izsiljevanja. Kljub vsemu prigovarjanju je urno zmašila svoje stvari v kovčeg, poklicala slugo, plačala svoj račun in takoj zapustila hotel s tragičnimi besedami: »Zbogom, dragi! Nikoli več se ne bova videla! Če me boš iskal, si bom vzela življenje!« Pretreseni Smith se je šele prihodnjega dne domislil, da se ne bi resnična ljubezen nikoli tako nepričakovano končala. Zaupal je svoje dvome detektivu in ta ga je povedel v neki nočni bar. Na svoje začudenje je Smith tam našel znan par: prav veselo se je zabaval pri šampanjcu. Detektiv je paru takoj napovedal aret[illegible]o radi sleparstva in izsiljevanja. Izkazalo se je, da si je služila pustolovska dvojica že več let na sličen način denar po vseh velemestnih in mednarodnih kopališčih: v Parizu, Nizzi, Ostendu itd. Mr. McAllan ni bil nikoli poročen s svojo lepo tovarišico, zato pa večkrat predkaznovan. Bil je tudi avtor premetenega izrabljanja lepote svoje »žene«. Izkoristil je na ta način celo vrsto petičnih kavalirjev, ne da bi se bal ovadbe! Mr. Smith mlajši pa je globoko razočaran zapustil Evropo.

Mahatma Gandhi,

sloviti voditelj gibanja za osvoboditev Indije, ki je dal svojim pristašem povelje, naj pričnejo izvajati nekrvavi upor proti angleškim gospodarjem

Iz svinca zlato?

Na seji francoske Akademije znanosti je prišlo pretekli četrtek do hrupnega spora, kakršnega ta staroslavni zavod ne pomni. Povod za spor je bilo predavanje znanega astronoma, ravnatelja pariške zvezdarne Deslandesa o senzacionalnih poskusih rumunske učenjakinje Marizeanu. Ta deluje v Parizu že dolgo let v radiologiji in jo zaradi doseženih uspehov imenujejo drugo madame Curie. V laboratoriju pariške zvezdarne se je gospe Marizeanu baje posrečilo spremeniti svinec v zlato. Predavatelj še ni končal, ko je vstal znani učenjak Fabry in razburjen zavpil: »To je popolnoma izključeno, mislim, da je v poskusih gospe Marizeanu več domišljije, nego resnice. »Ta vzklik je med akademiki povzročil veliko razburjenje, Deslandes pa je Fabryju odvrnil: »Dovoljujem si biti drugačnega naziranja in odklanjam ta način kritike.« Nato je prišlo med obema učenjakoma do ostrega prepira, ki ga je gospa Marizeanu poslušala na gal. za poslušalce. Med učenjaki se je nato vnela debata o tem, v koliko se je Rumunki posrečilo uresničiti sen starih alkimistov. V ostalem se je že nekoliko raziskovalcem posrečilo spremeniti atome svinca v atome zlata s tkzv. razbitjem atomov. Pri tem je bil uspeh le par mikroskopičnih zrnec, kar ima sicer za teorijo velik pomen, za prakso pa doslej še nikakega.

Dva nova vitamina

Angleški učenjaki so odkrili dva nova vitamina. Mis Coward in nje tovariši v laboratoriju londonske farmacevtske družbe so našli činitelj, ki je za rast živali neobhodno potreben pa ga doslej niso mogli natančneje preiskati. Novi vitamin, ki še nima imena je najti n. pr. v svežem mleku, pšeničnih kaleh in v govejih jetrih. Drugi vitamin, ki spada k skupini vitamina B, je odkrila Vera Reader na oxfordskem vseučilišču. Prvotni vitamin B preprečuje, kakor znano bolezen beri-beri. Kmalu pa so dognali, da sestoji iz dveh činiteljev, ki sta dobila ime B1 in B2. Readerjeva pa je našla v vitaminu B kvasnih klic činitelj rasti, za katerega je predlagala ime B3.

? Ste bili kam povabljeni ?

Če ne, pridite k nam, da Vas razveselimo s prekrasno izbiro pomladnih novosti za površnike in damske plašče. Uživajte življenje v elegantnih naših ulstrih, ranglanih in trenchooatih. Razveselili Vas bomo še posebej z izredno nizko ceno.

Drago Schwab, Ljubljana

Dopisi

DOMŽALE. V nedeljo dopoldne se je vršila v Sokolskem domu svečana proslava 80letnice g. T. G. Masaryka. Sokolsko društvo je s sodelovanjem krajevnih društev priredilo slavnostno akademijo, katere so se udeležili predstavniki vseh državnih in avtonomnih oblastev, društev in raznih organizacij. Poleg Sokolov so nastopili v kroju: gasilci iz Domžal in Stoba, skavti in ugledna domžalska godba, ki je z izbornim igranjem slovanskih himn mogočno povzdignila proslavo. Narod, ki je napolnil obsežno dvorano Sokolskega doma, je z napeto pozornostjo sledil bogatemu sporedu godbenikov, pevcev, deklamatorjev in govornikov. Veličasten in ganljiv je bil prizor, ko je bilo ob sviranju sokolske koračnice izkazano počaščenje češkoslovaškemu prezidentu. Slovesno akademijo je zaključil starosta Sokola g. T. Petrovec. Godba je zaigrala himno »Hej Slovani«. Mogočno sviranje je spremljalo navdušeno petje in v prazničnem razpoloženju se je končala proslava največjega sina bratske Češkoslovaške. ec.

BOROVNICA. V ponedeljek dne 10. tega meseca se je tukaj pričel učni tečaj za umetno vezenje na šivalnih strojih, šivanje perila in krpanje nogavic, ki ga prireja občeznana tvrdka Jos. Petelinc iz Ljubljane. Da je prireditev res važnega in koristnega pomena, priča lepo število udeleženk. Po končanem tečaju, ki je seveda brezplačen, se vrši razstava izvršenih izdelkov. Vsi oni, ki se zanimajo za lepo vezenje, se vljudno vabijo, da se udeleže tečaja v čim večjem številu.

SREDIŠČE OB DRAVI. V nedeljo ob 11. smo tudi mi imeli v našem Sokolskem domu lepo proslavo Masarykove 80-letnice. Dvorana je bila nabito polna. Naš sokolski orkester nam je zasviral več lepih skladb, učitelj g. Vittori pa nam je v lepem slavnostnem govoru opisal Masaryka in njegovo nesmrtno delo.

SV. ANA V SLOV. GOR. V soboto 8. marca smo imeli ustanovni zbor Prostovoljnega gasilnega društva. Zanimanje ljudstva je bilo izredno veliko, pristopilo je že takoj veliko članov, dokaz, kako nujno smo potrebovali društvo, ki bi bilo vsem dostopno. Gasilska župa v Sv. Lenartu je bila zastopana po svojem načelniku g. Srečku Kranjcu in celi vrsti drugih članov. Zadruga za ustanovitev društva gre našemu staremu narodnemu delavcu g. Al. Senekoviču in pa učiteljstvu. — V nedeljo 16. tm. bomo zaključili kmetijsko nadaljevalno šolo. Ob tej priliki prirede obenem z zastopnikom kmetijskega oddelka banske uprave k nam tudi g. podban dr. Pirkmajer. — Prihodnjo nedeljo 23. t. m. pa bomo obnovili tukajšnjo podružnico CMD. Sv. Ana se je zbudila iz mrtvila in delo gre sedaj, ko ni politike, prav lepo od rok.

BRASLOVČE. Tudi v našem kraju smo na slovesen način proslavili Masarykov 80-letni jubilej. Pri Legatu se je zbralo mnogoštevilno občinstvo, zlasti mladina, iz Braslovč, Letuša, Gomilskega in Orle vasi. Na odru je stala, vsa ozaljšana s cvetjem, velika Masarykova slika, obdana z našimi in češkoslovaškimi zastavami. Otvoritveni govor je imel šolski upravitelj, sokolski starešina Lovšin. Pevski zbor sokolskega naraščaja in dece je pod vodstvom učitelja br. Tomažiča ubrano odpel jugoslovensko in češkoslovaško himno. »Lepo našo domovino« in »Gor čez izaro«. V imenu šolske mladine je jubilanta iskreno pozdravila učenka četrtega razreda, učenka 6. razreda pa je dovršeno deklamirala Gregorčičevo »Bratom Čehom«. Sledilo je slavnostno predavanje župnega prosvetarja br. dr. Mejaka iz Celja, ki je v kratkih obrisih podal pregledno sliko o Masarykovem življenju in delovanju. Prisrčno proslavo je zaključil sokolski starešina br. Lovšin s pozivom na mladino, da sledi v svojem življenju velikemu vzornemu možu T. G. Masaryku.

BOŠTANJ OB SAVI. Tudi naš Sokol je v nedeljo zvečer priredil dostojno proslavo Masarykove 80-letnice. O jubilantovem življenju in ogromnem njegovem delu je zelo lepo predavala prosvetarica s. Iva Fakinova. Svečanost je še povzdignilo sodelovanje gasilske godbe. — 1. aprila bo otvorjen 3-mesečni kmetijski tečaj, ki ga priredi na prošnjo krajnega šolskega odbora banska uprava.

Ne mučite svoje dece z ribjim oljem in emulzijàm ki diše po ribjem olju

JEMALT je prašek, ki ima zelo prijeten okus, a se jemlje suh ali raztopljen v mleku. Izdeluje se iz sladnega ekstrakta dra Wandera garantiranih 30% ribjega olja ter je zlasti prikladen za one, ki ribje olje težko ali pa sploh ne morejo užiti. Dobiva se v vseh lekarnah, v malih omotih po Din 25.— v velikih omotih po Din 42.—.

SOKOL

Sokolsko društvo v Šoštanju je na zadnji seji obravnavalo razne pereče zadeve. Med drugim bo skušalo do jeseni popraviti oder, urediti prepotrebno ventilacijo, prepleskati vrata in okna ter napraviti v dvorani parketna tla. Storili so se tudi potrebni koraki za sanacijo doma.

Opozarjamo Sokolske članstvo na nove predpise o slavnostnem kroju, ki so priobčeni v zadnji številki Sokolskega Glasnika. Cebotni pravilnik obsega vse predpise za moško in žensko članstvo, naraščaj in deco in to za slavnostne nastope in vežbanje.

Književni program Jugoslovenske Sokolske Matice obsega poleg treh rednih publikacij za vse one naročnike, ki se priglasijo in plačajo v naprej 20 dinarjev še štiri druge knjige, ki bodo za sokolsko članstvo, zlasti pa društvene in župne funkcijonarje trajne vrednosti, ker bodo obsegale statut, pravilnike itd. Redne publikacije za leto 1930. bodo: Tyršev zbornik. I. del, ki ga bodeta uredila br. Sjber in Šuklje, Zgodovina Jugoslovenskega Sokolstva od l. 1919. do vstopa v SKJ ter Sokolska čitanka za naraščaj. Zgodovino bo spisal bivši tajnik JSS br. Fux, čitanka pa bo zbirnik lepih misli in sokolskega shvačanja našega prvega podstarešine, br. Gangla. Ostale knjige, ki jih namerava izdati Matica pa so: Organizacija SKJ, Sokolska ideja, Sokolski koledar za l. 1931. in Kalendarić sokolske omladine za 1931 god.

Šestsedežni automobil

popolnoma renoviran se po izredno nizki ceni proda. 4581

Ljubljana: Hotel „Tivoli“

„OLLA“ GUM..?

Stalno strokovno nadzorstvo pri proizvajanju. Dokazano najpopolnejša!

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

14 kar. zlato Din 320 — Zahtevajte podrobne proste brezplačni cenik!

Srebro Din 160

Elegantna ploščnata nikelj. cilinder ura s kamni, kot slika Din 99

»ROSKOPF« ura v boljši izdelavi Din 68

Najcenejše kakovosti »ROSKOPF« Din 49

Petletno jamstvo. Za neodgovarjajoče se vrne denar.

Anton Kiffmann

Maribor 136/b

Specijalist samo za boljše švicarske ure.

OD ALKOHOLA

morete odvrniti pijance, a tako, da oni ne vedo, z »Avinalom«, zdravju neškodljivim preparatom berlinskega zdravnika Franka. Polno zahval od izlečenih. Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo N. Popović, Beograd, Kolarčeva ul. 7.

CONCO vodoizolacijski amerikanski produkti

Kdor na novo zida ali zvišuje poslopja, naj zahteva z ravno streho, ker pridobi na prostoru.

Streha s Conco produktov je cenejša od drugih materijalov in najtrpežnejša proti vlagi, četudi je podlaga strehe z lesom krita.

SAMOPRODAJA: MARMOLJA MIRKO - MARIBOR - CANKARJEVA 26.

Stavbeni podjetniki, zahtevajte prospekte! 65 III

Iz poplavljene Južne Francije — Del mesta Beziersa pod vodo

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sožalja ob izgubi našega srčno ljubljenega soproga, brata, strica in svaka, gospoda

dr. FRANCA ILLNERJA

medicinalnega svetnika itd.

se vsem prav srčno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo gg. občinskim svetnikom, gg. magistratnim uradnikom, vsem darovalcem vencev in cvetja in končno vsem prijateljem in kolegom, ki so dragega nam pokojnika spremili na poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 18. marca 1930, ob ½ 8. uri v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 12. marca 1930.

Žalujoči ostali.

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XV. POGLAVJE

»Kadar se drugič skupaj ponesrečiva,« sem ji dejal, »vas pustim na ladji. Saj ne spoznate svojih prijateljev.«

»Zakaj pravite to?«

»Jaz sem vas takoj spoznal. Opazil sem na vaši roki ta prstan in sem ga spoznal. Tisti je, ki sem ga videl v zarji ognja na bregu reke ono noč, ko smo bili zbežali z Belle.«

»Kako prijazni ste! Vsaj prstan ste si zapomnili!«

»Tudi pajčolan poznam, ki ste ga imeli že prej nekoč na sebi — pri tisti tekmi med Ormeom in menoj.«

»Videti je, da ste bili svoje dni trgovec z manufakturnim blagom, gospod Cowles. Vaš spomin za damske toalete je zelo točen. Prav za prav bi se morala čutiti počaščeno.« A vendar sem videl, kako se je spet pokazala jamica na njenem obrazu.

Govoreč si je natikala rokavice. Videl sem, da je bilo na eni izmed njiju všito rdeče srce.

»Zastran obleke je moj spomin še bolj zanesljiv,« sem ji rekel. »Gospodična, ali je to rdeče srce vaš znak? Zdi se mi, da sem tudi to že videl.«

Jamica je postala še globlja. »Ko je Kolumb našel Ameriko, so baje divjaki strmeli nanj in hvalili Boga: ‚Nu, vendar so nas odkrili!'« je dejala.

»Da,« sem rekel, »zdaj ste odkriti — sleherna izmed vas — vse tri ali štiri, kolikor vas je, gospodična Ellen Meriwetherjeva.«

»A vi dozdaj tega niste vedeli, prav do te minute ne. Niste me spoznali, niste se mogli spomniti name — niti tedaj ne, ko so bile krinke že snete. O, to je bila res dobra igra!«

»Saj sploh nisem delal drugega kakor to, da sem se spominjal na vas.«

»Znanje z vami je zame res dragoceno, gospod Cowles iz Virginije. Kako imenitno priliko ste mi ponudili, da pogledam v notranjost moškega srca!« Govorila je skoraj trpko in videl sem, da se mi hoče nekako maščevati.

»Ne razumem vas,« sem odvrnil.

»Ne, vidi se mi, da ste moški vsi enaki — eden ravná tako kakor drugi. Samo poslednje dekle, tisto, ki je najbližje, si res zapomnite. Ali mar ni tako?«

»Nikakor ne, tako pa že ni!« sem oporekel.

»Kako dolgo se me boste to pot spominjali — ali bolje, moje obleke, gospod Cowles? Dokler ne srečate kake druge, jeli-te?«

»Vse svoje življenje,« sem rekel, »gotovo pa dotlej, dokler vas ne srečam v kaki novi inačici. Kadarkoli vas vidim, pozabim na vse druge; na vas pa še nisem pozabil nikoli.«

»Kolikor imam jaz izkušnje, govore vsi moški tako,« je razposajeno pripomnila mladenka.

»Da, že na maškeradi sem vam rekel, da vas bom videl brez krinke,« sem nadaljeval. »Ali ni bilo resnica? Prvikrat, ko ste zmotili mojo tekmo z Ormeom, vas nisem spoznal, a v srcu sem si prisegal, da vas bom spoznal, prej ali slej. In ko sem vas videl tisto noč na reki, se mi je zdelo, da sem se moral že enkrat srečati z vami — tedaj sem vas vendarle spoznal — in danes —«

»Seveda! Moje prstane in obleke ste morali opazovati, da ste ugotovili, kdo sem.«

»A vi se mi laskate, ko pravite, da ste me vsakikrat spoznali,« sem nadaljeval. »Srečen sem, da vam še nisem dal prilike, dokazati mi resničnost svojih besed: da se, kakor drugi moški, zanimam samo za zadnje dekle — za tisto, ki je najbližje. Za to pač niste imeli razloga.«

»Moja izkušnja z moškimi me vodi k temu,« je rekla objestna mlada osebica. »Kolikor jih jaz poznam, so to najbolj neumne stvari na svetu. Ni ga še bilo in ni ga dekleta, ki se ne bi zmenilo za moškega, ki — nu, ki se zmeni zanjo.«

»Nu prav,« sem vzrojil, »naj bo po vašem! Zmenil sem se za štiri razna dekleta — a samo zato, ker je bila sleherna izmed njih zmožna izbrisati sliko vsake druge — in vseh ostalih na svetu!«

To je segalo predaleč. Mlad človek sem bil; ne opravičujem se, ampak pripovedujem vse po pravici, kakor sem bil obljubil od kraja.

Mladenka me je srečno pogledala, a tedaj je začula drsajoče korake, ki so se nama približali. »Vi ste, teta Mandy?« je vzkliknila. Nato se je obrnila k meni: »Lahko noč vam moram voščiti, gospod.«

Nekam potrt sem se vrnil. Oglje na kurišču v mojem taboru je še žarelo. Nekje sem slišal tepetanje konj; polglasen razgovor se je oglašal s kraja, kjer je sedelo na tleh nekaj vojnikov. Pred svetlejšo gladino reke Platte se je risala ograda iz voz kakor temna lisa. Noč se je gostila in na nebu se je lesketalo na milijone zvezd. Zdaj pa zdaj se je oglašalo iz prerije zavijanje volkov. Bil je divji, a krasen prizor. Zdelo se mi je, da sem zašel na drugi svet, kjer je vse novo in se vse šele začenja. Kje je bil stari svet, ki sem ga bil pustil za seboj?

Zavil sem se v odeje, a spati nisem mogel. Zvezde so bile preveč jasne, veter prepoln besed, širina neba preveč mogočna. Položil sem si sedlo pod glavo in se obračal zdaj na desno, zdaj na levo, a spanca ni bilo na moje oči. Moj notranji pogled se je spet upiral v mojo hladno, očitajočo zvezdo.

A ko sem zdaj gledal karajoči zvezdi v oči, sem se s presenečenjem čudil samemu sebi, zakaj nič, prav nič se ni več zganilo v meni, kar bi zahtevalo, da se ji uklonim in podredim. Uprl sem se bil proti svoji lastni vesti. Jaz, John Cowles, sem bil vse svoje življenje močan mož. Sprejel sem borbo z vsakomer, kdor je prišel, bojeval sem se z vsakim, kdor si je želel borbe, pa naj mi je ponudil take ali take pogoje. Bojevitost mi je bila v krvi. Vselej sem se z radostjo spustil v boj. Toda še nikoli mi ni oblival čela tako debel pot kakor nocoj. Nikoli mi ni stiskal srca strah, nikoli mi ni grabila muka očitkov lastne vesti. Zdaj pa, nocojšnjo noč, sem se spopadel z najsilnejšim nasprotnikom v vsem svojem življenju, z edinim, ki sem se ga bal.

Nemški semenski krompir

Bohms, Edelkraut, Centifolia dobavlja tudi letos

Gospodarska Zveza v Ljubljani

Naročajte „Našo dobo"!

ŽENA IN DOM

TRETJA NAKLADA!

Vsem gospem in gospodičnam sporočamo, da se te dni tiska že tretjič prva številka ženskega lista »Žena in dom« in drugič druga številka. Da ne bo zopet zmanjkalo prvih številk, naj čitateljice, ki se žele naročiti na »Ženo in dom« hitro sporoče svoj naslov

UPRAVI V LJUBLJANI, PRULE št. 11 a.

Nove naročnice dobe prvo in drugo številko vezano skupaj s tretjo številko, ki se bo pričela razpošiljati po 15. marcu. Naročnina za vse leto je samo 48.— Din, za krojne pole in priloge za ročna dela pa 20.— Din.

Pozor kolesarji!

Predno kupite kolo — oglejte si našo veliko izbiro

Prodaja tudi na obroke.

„TEHNIK"

JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 20.
V palači Okrožnega urada.

Pomnite, da najugodnejše kupite pri nas.

Vedno na zalogi:

„Orkan", „Dürkopp" itd. kolesa

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

od 16.—23. marca 1930

4645

Svetovni velesejem, na katerem so zastopani narodi in države.

Znižana vožnja

za brzovlake in navadne vlake v Jugoslaviji 25 %, v Čehoslovaški 33 %, v Avstriji 25 %.

Pojasnila in legitimacije daje:
Češkoslovaški konzulat, Ljubljana;
Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2.

DVOKOLESA najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

»TRIBUNA« F. R. B., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Oglasi v „Jutru" imajo siguren uspeh!

Stečaj

za izradu skice za spomenik palim Šumadincima u Kragujevcu.

Odbor za podizanje spomenika palim Šumadincima raspisuje utakmicu za izradu skice za spomenik, pod sledećim uslovima:

A) Opšti uslovi.

1.) Na utakmici mogu učestvovati samo umetnici podanici Jugoslavije.

2.) Ocenjevački sud sastoji se iz pet članova. To su: G. Milan Dimović, šef Odseka za Umetnost i Književnost u Ministarstvu Prosvete, G. Dragiša Brašovan, arhitekta iz Beograda, G. Momčilo Živanović, direktor Umetničke Škole u Beogradu, Divizijski Djeneral G. Živojin Terzibasić, Predsednik Odbora za podizanje spomenika u Kragujevcu, i. G. Toma Rosandić, kipar iz Beograda, koji ne bude učestvovao u konkursu a koga budu imenovani članovi ocenjivačkog suda u sporazumu sa Umetničkim odsekom Ministarstva Prosvete izabrali.

3.) Odbor za podizanje spomenika odredio je sledeće tri nagrade za ovaj stečaj: a) 25.000 Din, b) 15.000 Din, c) 10.000 Din.

4.) Deset dana posle roka predaje prispeli radovi biće otvoreni. U toku od deset narednih dana, ocenjivački sud dužan je podneti Odboru izveštaj o rezultatu stečaja.

Radovi koji su predati na vreme, a stignu u toku rada ocenjivačkog suda, biće uzeti u ocenu.

5.) Nagrade isplatiće se utakmičarima u roku od deset dana po objavljenom rezultatu stečaja.

6.) Svi radovi sa stečaja biće javno izloženi 10 dana, a po svršetku rada ocenjivačkog suda.

7.) Nagradjeni radovi ostaju svojina Odbora; ostali moći će se uzeti u roku od 20 dana po zaključenju izložbe. Posle toga roka Odbor ne odgovara za izložbe.

B) Program, tehnički i pojedinačni uslovi.

1.) Spomenik treba da predstavi napor Šumadije u prvom in drugom ustanku, njenu večnu uzavrelu, stvaralačku ideju oslobodjenja i ujedinjenja sviju naših neoslobodjenih narodnih krajeva i, najzad, njenu ulogu i njene žrtve u velikom ratu za narodno ujedinjenje i za stvaranje velike i moćne Jugoslavije.

Spomenik treba još da posluži kao ukras grada i mesta na kome se podiže.

2.) Spomenik će biti podignut na mestu označenom na situaciji, koju će utakmičari dobiti od Odbora.

3.) Od utakmičara traže se:

a) Skica u gipsu u razmeri približno 1 : 10.

b) Skica (crtež) osnove i potrebnih preseka u razmeri 1 : 100, sa naznačenjem glavnih kota.

c) Kratak predračun sa opisom materijala. Pri ovome voditi računa da suma ne sme biti veća od 1,000.000 (jedan milion) dinara, sa troškovima oko postavljanja, ukupno.

Ocenjivački sud vodiće računa i o drugim prilozima, koji se ne traže, a koji bi mu mogli pomoći da dobije što jasniju predstavu umetnikove zamisli (kao što su perspektivni izgledi spomenika sa okolnim zgradama i tome slično).

4.) Svi odlivi crteži i prilozi jednog utakmičara moraju biti zavedeni i imati isti znak, koji će biti stavljen i na zavoju (pismo) u kome će se jasno ispisati ime i adresa utakmičara.

5.) Rok predaje je 1. juli 1930. godine, na adresu: Odboru za podizanje spomenika palim Šumadincima (Predsedniku diviziskom djeneralu G-nu Živojinu Terzibašiću, Upravniku Artilerisko Tehničkog Zavoda) Kragujevac.

Za utakmičare van Kragujevca i iz ionzemstva označeni rok važi kao rok predaje radova na mesnoj pošti, odnosno železničkoj stanici, što se ima dokazati priznanicom (poštanskom ili železničkom) čiji će se duplikat poslati u preporučenom pismu Odboru. Ovi utakmičari dužni su da telegrafski obaveste Odbor o predaji svojih radova na mesnoj pošti, želejeznici, parobrodu.

Odbor za podizanje spomenika palim Šumadincima u Kragujevcu.

SEKRETARI:

Stev. Jovanović, profesor, Predsednik Pododbora Invalida.
Miša Bogdanović, Inspektor Finansiske Direkcije.

BLAGAJNICI:

Niša J. Pavlović, Direktor Ujedinjene Banke.
Bora Acković, Inspektor Finansiske Direkcije.

PREDSEDNIK:

Diviziski Djeneral Živ. D. Terzibašić, Upravnik Art. Teh. Zavoda.

POTPREDSEDNIK:

Milivoje Pavlović, profesor, Direktor Prve Kragujevačke Gimnazije i starešina Šumadiske Sokolske župe.

ČLANOVI:

Voj. Kalanović, advokat, Predsednik Opštine Kragujevačke; Aleksa Obradović, trgovac i predstavnik Trgovačke Komore za Šumadisku Oblast; Uroš Simić, trgovac; Miloje Jeftić, trgovac i Predsednik Trgovačkog Udruženja; Petar Topalović, trgovac i Predsednik Trgovačke Omladine; Andra Stanojević, trgovac; G-dja Lena Borovićka, Predsednica društva »Milosrdja«; G-dja Katarina Ognjanovićka, Predsednica »Ženskog Pokreta«; Milutin Nedeljković, trgovac; Todor Petković, bivši Oblasni Komesar; Petar Aleksandrović, školski nadzornik u penziji; Vladimir Tufegdžić, inženjer; Sredoje Karanac, inženjer i Boždar Pavlović, nadzornik Artilerisko Tehničkog Zavoda.

Zahvala.

Specijalistu g. dr. Benjaminu Ipavcu v Mariboru, ki mi je pri nenavadnem porodnem slučaju že umirajoči s spretno operacijo rešil življenje, hvala. Hvala tudi babici g. Dragici Nežič za njeno požrtvovalno in skrbno nego.

Maribor, dne 11. marca 1930.

4657

Schundner Frančiška

Technikum Konstanz am Bodensee

Tehnika v Konstanci, inženjerska šola za strojegradbo in elektrotehniko. Prospekti gratis. Gradnja letal in avtomobilov.

Novost! Novost! Železna služinska Brozovič-patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalka za vančanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti stane Din. 150.—

Ž. BROZOVIĆ, Zagreb, Ilica 82.

Strokovno uglašuje in popravlja klavirje

G. Jurásek

Ljubljana, Ključavničarska ulica 3 — Mestni trg 22.
186

Naša predraga, nad vse ljubljena hčerka, sestra, svakinja in tetka, gospodična

MICI SKAZA

učiteljica v pokoju

nas je danes ob pol 8. uri po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, zapustila za vedno.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 13. marca, ob ½ 4. uri popoldne na pokopališče v Šmartno pri Velenju.

Sv. maša zadušnica se bo brala 14. marca ob 8. uri v Velenju.

Velenje — Maribor, dne 11. marca 1930.

Žalujoči ostali.

4656

Brez posebnega obvestila

Za vedno nas je zapustil naš najboljši soprog in najskrbnejši oče, stric in svak, gospod

ANTON MILAVEC

lesni trgovec in posestnik

v 75. letu svoje starosti.

Dragega pokojnika pokopljemo v petek dne 14. marca ob 9. uri iz Dolenje vasi na pokopališče pri Sv. Janezu.

Dolenja vas pri Cerknici, 12. marca 1930.

Franja Milavec roj. Kužman,
soproga,
Albin, Mimi, Miro, Milan, Tone,
otroci,
in ostalo sorodstvo.

Krema CITRON
iz pravega limoninega soka, najnovejša krema, izdelana na znanstveni podlagi

Ženska lepota

Krema ETOILE NOIRE
osvobodi kožo vsake nečistosti in naredi polt nežno in svežo

je moč žena

Krema IDYL
raztegne za čas vse kožne luknjice pa ne vsebuje nikakega astringirajočega sredstva.

Dobiva se v vsaki boljši parfumerijski trgovini

GELLÉ FRÈRES, Paris, 6. Avenue de l' Opera

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.
Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Služba dobi

Žagarja
za venecijanski jarem — oženjenega sprejmem. Stanovanje, razsvetljava, kurjava in poleg plače deputat. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Venecijanka«. 9493

Praktikanta
zmožnega, energičnega, sprejme lesna industrija. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Praktikant«. 9492

Šivilje
prvovrstne, ki umejo šivati ženske klobuke na cikcak motornih strojih Anita B. in Anita Lock, lahko takoj dobe stalno zaposlenje s plačo od 80 do 100 Din dnevno pri Milkitschu Knez Mihajlova 3. 9415

Izkušen mehanik pisarniških strojev
vešč vseh sistemov ter vajen samostojnega dela, se sprejme. Ponudbe z zahtevki plače in prepisi spričeval se naprošajo na naslov Ivan Legat, mehanik za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska ulica št. 30 — tel. int. 2434 9648

Perfektno sobarico
zmožno nemščine, iščem za Zagreb. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 9645

Natakar. vajenca
(picolo) sprejmem takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9635

Slovenca v Zagrebu
inteligentnega in solidnega, za obisk strank izven pisarne, sprejmem. Vprašati med 5. in 6. uro pop. »Jutro«, Gundulićeva ulica št. 29 9633

Pek. vajenca
s oskrbo v hiši in obleko sprejme Josip Stojan, umetna parna pekarna, Pišece 18 pri Brežicah. 9628

Železninarja
verziranega in zanesljivega sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Železninar, Ljubljana«. 9623

Slaščičarskega pomočnika
mladega in samostojnega sprejme slaščičarna A. Grgič, Slov. Bistrica. 9578

Mizar, delovodja
z obrtno šolo ter prakso v stavbnem in pohištvenem mizarstvu, veščega strojev in kalkuliranja, sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samostojen delovodja«. 9575

Brivskega pomoč.
dobrega ondulerja sprejmem takoj Meke Franc. Kranj 39. 9552

Izurjeno šiviljo
sprejmem na dom. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožna šivilja«. 9671

Modistko
samostojno sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9690

Čevljar. pomočnika
sprejme takoj Anton, čevljar, Prule, baraka. 9696

Vajenca
z oskrbo v hiši, za kamnoseško obrt sprejme takoj Karol Novak, kamnoseški mojster v St. Vidu nad Ljubljano. 9588

2 kroj. pomočnika
dobra za veliko delo, sprejme takoj Simon Janc, krojač, Radeče pri Zid. mostu. Javijo naj se samo v finem delu dobro izvežbani. 9681

Brivskega pomočnika
mlajšega, dobrega ondulerja, z oskrbo v hiši in plačo po dogovoru sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9680

Pošten sluga
vešč vsega hišnega dela, pri živini in na vrtu, dobi takoj službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zvestoba«. 9701

Kovaškega pomočnika
zmožnega vseh v stroko spadajočih del, sprejme takoj Andrej Prelog, kovač na Vrhniki. 9637

Učenko
s dvemi razredi meščanske šole sprejmem v trgovino mešanega blaga. — Ljubljana, Opekarska cesta 31. 9699

Mlinarja
z dobrimi spričevali sprejmem takoj za kmetski mlin s 3 pari kamnov in stopami. Dogovor pri pregledu mlina. Alojzij Ašič, Zagorje ob Savi. 9663

Frizerko
dobro ondulerko in manikerko sprejme takoj Franc Laborec, Rimska cesta 21. Istotam naprodaj več brivskih ogledal. 9708

Šteparico
za gornje dele sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. — Albert Pohar, Radeče pri Zid. mostu. 9233

Za damsko konfekcijo
sprejmem pomočnico in vajenko. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 9714

Vajenca
sprejme Josip Stirn, ključavničar v Kranju. 9716

Trg. učenko
s hrano in stanovanjem v hiši sprejmem v veliko trgovino na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »U. 16«. 9721

Ingenieur for.
za napravo gozdnega gospodarskega načrta na veleposestvu, se išče. Ponudbe na naslov: J. Železnikar — Jezersko nad Kranjem. 9739

Hlapca h konjem
z dobrimi spričevali sprejme hotel Strukelj. 9746

Posredovalnica Ogrinc
Miklošičeva cesta štev. 28 — telefon interurban 3109 rabi za letovišče in Ljubljano restavracijske in privatne kuharice, sobarice, perice, služkinje ter natakarice. Za odgovor priložiti znamko za 2 Din. 9752

Zobotehnik
asistent, samostojen v operativnem delu in tehniki, dobi mesto. Ponudbe pod »Zobotehnik - asistent« na oglasni oddelek »Jutra«. 9747

Gospodinjo
trezno, staro od 30—40 let, ki zna dobro kuhati, šivati in ki je zmožna tudi ostalih hišnih del, sprejmem v trajno službo. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Delovna gospodinja«. 9761

Zaslužek

Zastopnike
za novejši predmet sprejmem v vseh mestih in trgih Slovenije. Dober zaslužek. — Pojasnila daje glavni zastopnik Franc Božič, Vel. Poljane. Ortenek. 5254

Za učitelje, učiteljice in gozdarje
ki stanujejo v bližini gozda in žele dober in lahek postranski zaslužek — naj se obrnejo glede navodil na tovarno Gajret, Zemun, Pašićev trg 5. 60

Takojšen zaslužek
in dobiček z domačo industrijo pletenja nogavic in pletenin na švedskem krožnem pletilnem stroju »Are«. Pouk brezplačen. - Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 34

Dnevni zaslužek
200 Din Prospekt 3 Din Ivan Karbeutz, Celje. 9560

Najboljša prilika
zaslužka za inteligentne dame in gospode. Naslov pove oglas. oddelek Jutra 9643

Zastopnika
za Slovenijo, za angleški bombaž ter francosko in italijansko volno sprejmemo. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zastopnik 68«. 9668

Pouk

1. oblastv. koncesijonirana šoferska šola Čamernik, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 36 (Jugoavto). Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Knjige

Vzgoja kanarčkov
in bastardov se priučenja. Nabavite si navodila o njih vzgoji, prehrani, boleznih itd. Broširana Din 10. vezana Din 15, poštnina 1 Din — znižano samo pri: Zupan Viljem, Ljubljana, Bohoričeva 16. 9697

Službe išče

Šofer-mehanik
Hrvat, z 9 letno prakso, išče službo pri osebnem ali tovornem vozu. Poznam vse ceste po vsej Jugoslaviji. Pismene ponudbe na ekspozituro »Jutra« pod »Šofer-mehanik« 9551

Odvetniški koncipijent
izvežban, išče mesto. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Koncipijent«. 9086

Gradbeni delovodja
(Tiefbaupolir) vešč gradbe železnic, cest, kamenolomu, mestni kanalizaciji, melioraciji, mostovom, vodovodu, železobeton vodovodnim objektom itd., srednjih let, trezen, z znanjem nemščine in srbohrv. želi premeniti službo Prevzame tudi dela na akord in položi kavcijo. Nastopi po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9577

Zanesljiv gospodar
sam, brez družine, z dolgoletno prakso, izvežban v vseh panogah gospodarstva želi primerno službo. Za sposobnost in uspeh v gospodarstvu jamči s kavcijo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Gospodar«. 9679

Lesni prevzemalec
z dobrim spričevalom 1½-letne službe in 8 let kot tesač, želi službo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lesni«. 9692

Kmečko dekle
iz dobre in poštene hiše, že vajeno nekoliko kuhe in vseh hišnih del, staro 22 let, želi mesta v kuhinji, po možnosti v Mariboru ali Celju. Ponudbe z navedbo plače na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Pridna in poštena«. 9698

Samski
išče službo pri kaki graščini ali na veleposestvu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9700

Mesto blagajničarke
v kaki kavarni ali restavraciji išče dobro vpeljana in kavcije zmožna. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »30.000« 9703

Gospod
zmožen 50.000 Din garancije, želi službo preddelavca, inkasanta, skladiščnika ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »50.000«. 9686

Šofer
z dobrimi spričevali, vojaščine prost, išče mesta k osebnemu ali tovornemu avtomobilu. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 9689

Mesarski in prekajevalski pomočnik
dobro izvežban in vojaščine prost, išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9717

Mesarski in prekajevalski pomočnik
išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9753

Uradnik
lesne stroke, samostojen korespondent v slov., srbohrvatskem in nemškem jeziku, verziran tudi v vseh lesno manipulacijskih poslih, zanesljiv računar, želi premeniti službo. — Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Takojšen nastop«. 9764

Prodam

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica št. 82. — Kemična čistilnica perja 262

Močnatih vreč
večjo množino proda A. Grebenc, Ljubljana, Velika čolnarska ulica štev. 15 8658

Ovčjo volno in fižol
mandalon in koks, nudim v vsaki množini. Dopise na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Ovčja volna«. 9574

Voziček
z dirco in lahko cizo — oboje novo proda Krmavner, kovač, Brezovica. 9719

Nekaj drevesc
visokodebelnih jablan in hrušk je naprodaj na vrtu drž. moškega učiteljišča v Ljubljani. Zglasiti se je med 9. in 12. ter 2. in 5. uro. 9720

Več voz žaganja
tedensko proda elektrožaga Andlovic, Škofljica. 9725

Vrtnarji, pozor!
Sadeže vsako množino pristne morske redkvice (Nürnberški hren) razpošilja po povzetju komad po 1 Din Franc Hetzl, Maribor. Naročila samo v mesecu marcu. 9757

Leseno barako
pripravno za motorno garažo ali kaj sličnega, prodam. Poizve se na Kette-Murnovi cesti 20. 9748

Zelenega protja
8—9000 kg proda Anton Lenič, Pleševica vas — pošta Borovnica pri Ljubljani. 9749

Kopalno banjo
veliko, cinkasto, dobro ohranjeno proda Goršič, Slomškova ulica 11. 9754

Motorna vozila

Luksuzni avto
sedemsedežen takoj prodam. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Avto«. 9556

Motor s prikolico
znamke N. S. N. Getriebe-Blok model, dvojni okvir (Doppel-Rahmen), malo rabljen, komaj izvožen, izvanredno močno vozilo za najslabše ceste, radi nabave avtomobila proda Josip Rudman, trg., Krška vas-Brežice. Cena po dogovoru 9666

Motor
znamke »Triumph« 277 ccm v dobrem stanju takoj prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 9683

Osebni avto
petsedežni, v najboljšem stanju zelo ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9715

Motocikel
Harley Davidson, 1000 ccm elektro model, s prikolico, v najboljšem stanju po zelo nizki ceni prodam. — Istotako tudi več komadov 350 ccm magnet- in elektro modelov. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11 9742

Kolesa

Kolo
znamke »Styria« je bilo ukradeno. Izsleditelj dobi 500 Din nagrade. Slokan, Ljubljana, Dalmatinova 15 9712

Kolo
dobro ohranjeno kupim. — Kodeljevo, Slomškova ul. št. 17/III. 9711

Moško kolo
naprodaj v brivnici na Kette-Murnovi cesti. 9723

Kupim

Čebulček
lep, droben, kupimo vsako množino. Sever & Komp., Ljubljana. 9538

Vozove za prevoz pohištva
rabljene, dolge 8 m, za vsako uporabo, kupim. — Natančne cene in mere je javiti spediterju Toni Brdariću, Beograd, Karadjordjeva 85. 9066

Rabljeno mizo
za vinotoč ter pult s steklom za delikateso kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Nujno 10«. 9736

Kapital

5000 Din posojila
nujno iščem proti visokim obrestim. Ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pomoč iz zadrege«. 9677

20.000 Din posojila
iščem proti visokim obrestim. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Varno naloženo«. 9727

Posestva

Vi hočete zidati?
Načrti, proračuni in nasveti najceneje. — Ponudbe pod »Inženjer arhitekt« na ogl. oddelek »Jutra«. 28

Enodružinsko hišo
skoraj novo, z lepim vrtom in elektriko, 17 let vsakega davka prosto, prodam. Potreben kapital Din 60.000 Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 9707

Več stavbišč v Kamniku
5 minut od kolodvora, v solnčni legi, v izmeri cca 300 m², po 22 Din naprodaj. Pojasnila daje Janko Stare, Kamnik, Perovo 40 8526

Stavbno parcelo
od 400—1000 m², v Ljubljani kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela«. 9658

Parcelo
1400 m², nasproti »Stan in dom«, blizu Tržaške ceste ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9696

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3. 38

20 % bone
kupi U. Dežman, Ljubljana, Poljanska 69. 9724

Pohištvo

Smrekovo spalnico
za samsko osebo in lestenec za jedilnico poceni prodam na Tržaški cesti št. 26/II, desno. 9713

Pohištvo
za sobo in kuhinjo, skoraj novo, radi izselitve prodam. Event. se dobi tudi stanovanje, ležeče v centru mesta. Ogledati popoldan. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9722

Pohištvo
se bo prodajalo jutri, 13. t. m. v Wolfovi ulici 1/II. 9738

Oblačila

Damske obleke
in plašče po zelo nizki ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9674

Prehrana

Več gospodov in gospodičen
sprejmem na dobro domačo hrano. Poizve se v trgovini v Rožni ulici 13. 9729

Lokali

Trgovski lokal
na vogalu Miklošičeve ceste in Pražakove ulice oddam v najem s 1. avgustom 1930. Podrobnejše informacije se dobe pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. 9149

Gostilno Dolinar
po domače pri Polonovcu v Poljanah nad Škofjo Loko, dobro idočo, stoječo tik glavne ceste ter farne cerkve, prodam takoj proti polovičnemu plačilu. Za ostali znesek se vknjižim. Na dopise se ne oziram. Oglasite se osebno pri meni v gostilni. 9099

Skladišče ali lokal
primeren za skladišče, v bližini kolodvora iščem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Skladišče«. 9694

Lokal v Ljubljani
primeren za delikatesno trgovino, vzamem v najem. Cenjene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »60.000«. 9704

Pisarniške prostore
na prometni točki, zvezane s stanovanjem oddam. Pripravno tudi za zdravnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prometna točka«. 9732

Veliko klet v Mariboru
s električno razsvetljavo in vodovodom oddam v najem. Kolar, Stolna ul. št. 5. 9758

Trgovino na Bledu
popolnoma opremljeno, na najprometnejši točki, radi bolezni oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9756

V najem

Katera natakarica
starejša, bi prevzela na račun gostilno na deželi. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kavcije zmožna 1000«. 9500

Gostilno
v prometnem kraju na Gorenjskem oddam v najem za več let. Prednost imajo samski ali brez družine, s primernim kapitalom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8921

Trgovino meš. blaga s stanovanjem
dobro idočo, blizu kolodvora vzamem takoj v najem. Ponudbe na naslov: Elza Skubitz, St. Ilj pri Velenju. 9651

Hotel »Zadruga«
v Zaječaru se da v zakup s 1. majem 1930. — Hotel ima 16 sob v nadstropju, kavarniško dvorano 200 m² v pritličju in druge pritikline. S hotelom se da v najem kavarniško in vso opremo za sobe. Glede pogojev se je obrniti na banko »Zaječarska zadruga u Zaječaru« ali pa na Žitarsko Šljivarsko A. D. v Beogradu, Dobračina 43 9667

Pridelki

Koruze
več vagonov ima naprodaj Zveza Agrarnih Zadrug v Dol. Lendavi. — Cena po dogovoru. 9669

Les

Črn gaber
3 m dolg in 30 cm debel prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra« 9592

Okroglega lesa
približno 350 m², gotove plohe, prodam franko gl. cesta Socka pri Žalcu. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 9765

Stanovanja

Stanovanje
1—2 sob in pritiklin, suho in solnčno, samo v mestu išče dvočlanska rodbina za takoj ali koncem maja. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točen plačnik in mirna stranka«. 4985

Stanovanje v Kamniku
lepo, na novo urejeno, v pritličju, 2 sobi, 2 kabineta, kopalnica, elektrika in vrt, ob vodi, krasen razgled, oddam mirni stranki. Informacije daje dr. Benkovič v Ljubljani, Aleksandrova 2, ali Janko Stele v Kamniku. 8847

Lepo stanovanje
4 sob in pritiklin, posebno pripravno za zdravnika, v centru mesta oddam za maj. Cenj. ponudbe pod »Center« na oglasni oddelek »Jutra«. 9604

Lepo stanovanje
2 sob, s čisto novim pohištvom oddam radi odpotovanja. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirno stanovanje«. 9603

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. majem za Din 1200. Vila Franc, Ljubljana VII, Goriška ulica 11 — pri novi cerkvi. 9718

Stanovanje
trisobno, solnčno, parketirano, s kopalnico, predsobo in verando odda za april »Stan in dom«, Tržaška cesta 26. Vprašati pri tajništvu v Glinški ul. 9. 9733

Stanovanje
dvosobno ali trisobno s pritiklinami išče za maj stranka dveh oseb. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mirno in zračno stanovanje« 9540

Stanovanje
event. samo prazno sobo išče stranka brez otrok, v bližini Tabora ali sv. Petra. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Odsotna«. 9751

Kam pa kam?

Vina
Burgundec, Blatina, Rizling, Ružica, Muškat, Silvanec. Dolenjska črnina in Viški Opolo priporoča gostilna T. Mencinger, Ljubljana, Sv. Petra cesta 43. 9508

Sobe

Sobo s hrano
mesečno 650 Din, oddam za dva gospoda takoj ali 15. marc. Poizve se v restavraciji »Soča«, Sv. Petra cesta 3. 8603

Sobo s hrano
za takoj ali s 15. marcem iščem v Mostah Elektrika predpogoj — Ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod »Železostrugar«. 9503

Mesečno sobo
v bližini Zvezde išče za takoj gospodična — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Čista soba«, ali v trgovino na Kongresni trg 5. 9640

Solnčno sobo
s souporabo kopalnice — blizu opere oddam Naslov v oglasnem oddelku Jutra 9605

Sobo
s separatnim vhodom takoj oddam Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 9672

2 prazni sobi
krasni, z balkonom, v sredini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 9691

Separirano sobo
s 2 posteljama, lepo in veliko oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9660-a

Opremljeno sobo
lepo in zračno, v bližini Tabora oddam boljšemu gospodu, event. tudi dvema. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9676

Sobo s štedilnikom
lepo in veliko oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9706

Prazno sobo
s posebnim vhodom oddam v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9730

Prazno sobo
visoko, s parketi, elektriko in posebnim vhodom oddam boljši stranki v Križevniški ulici št. 7/I. 9726

2 svetli sobi
veliki, za pisarno, z razgledom na ulico in posebnim vhodom oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Svetle sobe« 9731

Mesečno sobo
lepo opremljeno, s električno razsvetljavo in prostim vhodom, sredi mesta oddam mirnemu zakonskemu paru brez otrok. — Naslov pove oglas. oddelek »Jutra« 9744

Opremljeno sobo
lepo, oddam 2 osebama, po 150 Din mesečno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9750

Sobo
oddam takoj ali s 1. aprilom 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 9767

Sobo
opremljeno ali prazno oddam v bližini artiljerijske vojašnice. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 9755

Dopisi

Harmonija
Pozivljate se na takojšnjo vrnitev slike. 9570

Dama z dežele
temperamentna, želi znanja z inteligentnim in diskretnim gospodom — v svrho pomladnih izletov. Prednost imajo lastniki avtomobilov. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Polenblut«. 9684

Gospodin
koji svaki mjesec 15—20 dana boravi u Ljubljani i Mariboru, traži diskretno nesebično prijateljstvo mladje gospodje, ugodne vanjštine. Ozbiljne ponude molim na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana ili Maribor«. 9741

Davno zaželjena sreča
Dvignite pismo v oglas. oddelku »Jutra«. 9740

Osamljen gospod
v tujini, strokovno naobražen, z več tisoč dolarji gotovine, želi znanja z idealno in strokovno naobraženo gospodično ali udovico do 28 let staro, katero veseli v tujino. V ugodnem slučaju se tudi priženim, sicer premoženje ni glavni cilj. Samo resne dopise s sliko, katera se vrne, je poslati na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Marriageable«. 9743

Dama
srednjih let, želi korespondirati z naobraženim gospodom, starim 40—50 let. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Sem osamljena«. 9766

Vdovec
s kapitalom 100.000 Din želi znanja s starejšo gospodično ali vdovo, z nekaj premoženja ali trgovino. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »1455« 9762

Glasbila

Pianino
poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9435

Linguafonske plošče
uporabljive, v gramofonih, za priučitev franc. jezika, s številnimi literarnimi kurzi, prodam. Oferte na poštni predal 24-17. 9432

Kratek klavir
z angleško mehaniko, radi odpotovanja poceni prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9728

Živali

Izredno lep pes
volčje pasme, 1 leto star, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9678

Psa čuvaja
lovske pasme proda Anton, čevljar, Prule, baraka. 9695

Psa
dresiranega za osebno varnost kupi Steck, hotel »Bellevue«, Ljubljana. 9702

Čebele
Radi nujne potrebe denarja prodam 40 žniderščevih obljudenih panjev čebel, po nizki ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 9665

Zlate fazane
ali njih jajca kupi John Kramer, Sv. Peter pod sv. gorami. 9685

Kanarčke - harcerje
odlikovane, najfinejše pevce in samice ugodno proda Opeka, Bohoričeva ul. 33. 9737

»Seter« psica
črna, stara pol leta, se je izgubila. Stroške povrne Gallé, Zg. Šiška štev. 1. 9745

Stroji

Šivalni stroji
Haid & Neu, na ugodne obroke »Centra«, Miklošičeva cesta 7/III, Ljubljana 57

Dieslov motor
50 HP, z električno centralo, prodamo zaradi preureditve obrata. Naprava je primerna za privatno in javno električno centralo. Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Nenavadno ugodna prilika«. 3727

Za obdelavo lesa prodam sledeče stroje:
2 tridelna skobelna stroja na jermenski pogon, eden 600 mm skobelne širine, popolnoma nov, eden 500 mm skobelne širine, malo rabljena;
izravnalni in skobelni stroj z vdelanim elektromotorjem, 350 mm skobelne širine, kombiniran s krožno žago, vrtalnim strojem in brusil aparatom;
izravnalni in skobelni stroj 400 mm skobelne širine, kombiniran s rezkarjem in vrtalnim strojem, Din 12.900;
težki skobelni stroj, 700 mm skobelne širine;
Kettenfräse;
tračno žago s lesenim podstavkom in elektromotorjem, 6000 Din;
vrtalni stroj, zelo malo rabljen, 5000 Din;
elektromotor 8 HP 220 Voltov, vrtilni tok, 5000 Din;
stroj za kopiranje kolarskih konic, lopat itd. — (Radspeichenkopiermaschine) za 8000 Din
Vsi stroji so v dobrem stanju in damo tudi ugodne plačilne pogoje.
Peter Angelo, dr. z o. z., Ljubljanna, Poljanska 12. 8770

Pisalne stroje
švedske, ima zastopstvo Tehna, Mestni trg 25/I — Iščemo povsod zastopnike. 38

Parno mlatilnico
znamke »Hoffher Schrantz« 3 k. s., z lokomobilo prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mlatilnica«. 5707

Obrt

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. 61

Kolesa
in njih dele, pnevmatike, razne kovinske predmete, kmetijske stroje in obrtne potrebščine sprejmem
v komisijsko skladišče
Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prodano plačano«. 9437

Razno

Pokrajinske razglednice
po Vaši sliki al. negativu, v pristni fotografiji izgotovi do 20.000 dnevno tvornica kart Brata Šmuc, Ljubljana, Wolfova ul. 12 Zahtevajte ponudbe in cenik! 243

Medvedje in volčje kože
strojene, krasne. Menjam volka za lisico (kožo) brez nadplačila. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica. 9705

Motocikel s prikolico
Rudge Willforth, 500 ccm, v zelo dobrem stanju, kolesa med seboj za izmenjavat, 1 rezervno kolo, dobra pnevmatika na vseh štirih kolesih, električna razsvetljava, streha in vetrobran na prikolici, socius sedež, razni rezervni deli itd. se ugodno proda. Na ogled: Ljubljana, Miklošičeva cesta 17. Tehnično kom. družba. 4621

Jazbečeve in lisičje kože
ter vseh drugih divjih živali kupuje stalno skozi celo leto D. Zdravič, trg. usnja v Ljubljani, Florijanska ulica 9. 1880-a

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

12.

Profesor je srdito vlekel in trzal, dokler ga ni krč pograbil za nogo. Golenica se je nazadnje vendar že strgala z veje — a v tem se je zgodila nova nesreča: ko je golenica odletela z veje, se je zapela v puško — in ta se je sprožila, počilo je in sprednji balon je šel na kose!

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja ob prebridki nenadni izgubi našega predragega sina in brata

Maksa Travižana

se tem potom vsem najprisrčnejše zahvaljujemo. Osobito se zahvaljujemo čast. duhovščini iz Kapitlja ter bolnice usmiljenih bratov v Kandiji, tukajšnjemu kolesarskemu klubu, Godbenemu društvu, pomočniškemu odseku Obrtnega društva ter njegovemu predsedniku g. Rutarju za lep nagrobni govor. Nadalje smo dolžni zahvalo vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, pevskemu zboru za v srce segajoče žalostinke ter vsem, ki ste spremili našega dragega, nepozabnega Maksa na njegovi prezgodnji zadnji poti.

Novo mesto, dne 10. marca 1930.

Žalujoča rodbina:

Travižan — Valantič

4631

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.